

EBA/GL/2021/16

---

16. december 2021

Smernice

---

o značilnostih pristopa na podlagi tveganja k nadzoru preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma ter ukrepih, ki jih je treba sprejeti pri izvajanju nadzora z upoštevanjem tveganja v skladu s členom 48(10) Direktive (EU) 2015/849 (o spremembi skupnih smernic ESAs/2016/72)

Smernice o nadzoru na podlagi tveganja

1. Obveznosti glede skladnosti in poročanja

Status teh smernic

1. Dokument vsebuje smernice, izdane v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1093/2010¹. V skladu s členom 16(3) Uredbe (EU) št. 1093/2010 si morajo pristojni organi in finančne institucije na vsak način prizadevati za upoštevanje smernic.
2. V smernicah je predstavljeno stališče organa EBA o ustreznih nadzorniških praksah v evropskem sistemu finančnega nadzora oziroma o tem, kako bi bilo treba izvajati zakonodajo Unije na zadevnem področju. Pristojni organi iz člena 4(2) Uredbe (EU) št. 1093/2010, za katere smernice veljajo, bi jih morali upoštevati tako, da jih ustrezno vključijo v svoje prakse (npr. s spremembo svojega pravnega okvira ali nadzorniških postopkov), tudi če so smernice namenjene predvsem institucijam.

Zahteve glede poročanja

3. Pristojni organi bi morali v skladu s členom 16(3) Uredbe (EU) št. 1093/2010 do 06.06.2022 organ EBA uradno obvestiti, ali ravnajo oziroma ali nameravajo ravnati v skladu s temi smernicami, ali pa mu sporočiti razloge za njihovo neupoštevanje. Če pristojni organi uradnega obvestila ne bodo poslali do tega roka, bo organ EBA štel, da smernic ne upoštevajo. Uradna obvestila bi bilo treba poslati na obrazcu, ki je na voljo na spletnem mestu organa EBA, z navedbo sklica „EBA/GL/2021/16“. Predložiti bi jih morale osebe, ki so pooblaščenice za poročanje o skladnosti v imenu svojih pristojnih organov. Organu EBA je treba sporočiti tudi vsako spremembo stanja glede upoštevanja smernic.
4. Uradna obvestila bodo v skladu s členom 16(3) objavljena na spletnem mestu organa EBA.

---

¹ Uredba (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/78/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 12).

2. Predmet urejanja, področje uporabe in opredelitev pojmov

Predmet urejanja

5. Te smernice v skladu s členom 48(10) Direktive (EU) 2015/849² določajo značilnosti pristopa k nadzoru preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma (PPDFT), ki temelji na tveganju, ter ukrepe, ki bi jih morali sprejeti pristojni organi pri izvajanju nadzora na področju PPDFT z upoštevanjem tveganja.

Področje uporabe

6. Pristojni organi bi morali te smernice uporabljati pri oblikovanju, izvajanju, pregledu in krepitvi svojega modela nadzora PPDFT, ki temelji na oceni tveganja.

Naslovniki

7. Te smernice so namenjene pristojnim organom iz člena 4, točka (2)(iii), Uredbe (EU) št. 1093/2010.

Opredelitve pojmov

8. Če ni navedeno drugače, imajo izrazi v teh smernicah enak pomen kot izrazi, ki se uporabljajo in so opredeljeni v Direktivi (EU) 2015/849. Za namene teh smernic se uporabljajo tudi naslednje opredelitve pojmov:

Ad hoc inšpekcijski pregled	pomeni pregled, ki ga sproži specifičen dogodek ali tveganje PD/FT.
Celovit inšpekcijski pregled na kraju samem	pomeni celovit pregled vseh sistemov in kontrol na področju PPDFT, ki jih izvajajo subjekti ocenjevanja, ali njihovih poslovnih področij, ki se opravi v prostorih subjekta ocenjevanja.
Dejavniki tveganja PD/FT	pomenijo spremenljivke, ki bodisi vsaka zase ali v kombinaciji z drugimi lahko povečajo ali zmanjšajo tveganje PD/FT.
Grozid	pomeni dve ali več kreditnih institucij ali finančnih institucij v sektorju, ki imajo podobne značilnosti in so izpostavljene enakim ravnom tveganja PD/FT.

---

² Direktiva (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES (UL L 141, 5.6.2015, str. 73).

Grožnja	pomeni potencialno škodo, ki jo povzročijo storilci kaznivih dejanj, teroristi ali teroristične skupine in njihovi posredniki s svojimi preteklimi, sedanjimi in prihodnjimi dejavnostmi PD/FT.
Inherentno tveganje	pomeni raven tveganja PD/FT, ki je prisotno pri subjektu ocenjevanja ali v sektorju, preden se uporabijo blažilni ukrepi.
Model nadzora na podlagi tveganja	pomeni celoten nabor postopkov, procesov in mehanizmov, ki jih uporabljajo pristojni organi za izvajanje nadzorniških pooblastil na področju PPDFT na način, ki je sorazmeren z ugotovljenimi tveganji PD/FT.
Nadzorniška orodja	pomenijo vse nadzorniške ukrepe, ki jih lahko pristojni organi sprejmejo za zagotovitev, da subjekti ocenjevanja izpolnjujejo svoje obveznosti glede PPDFT.
Nastajajoče tveganje	pomeni tveganje, ki še nikoli ni bilo ugotovljeno, ali obstoječe tveganje, ki se je znatno povečalo.
Ponovni inšpekcijski pregled	pomeni pregled, s katerim se oceni, ali so bile odpravljene pomanjkljivosti v sistemih in kontrolnem okolju subjekta ocenjevanja za PPDFT, ki so bile ugotovljene med prejšnjim inšpekcijskim pregledom ali pregledom.
Pregled na daljavo	pomeni celovit pregled politik in postopkov subjektov ocenjevanja na področju PPDFT, ki se ne opravi v prostorih subjektov ocenjevanja.
Preostalo tveganje	pomeni raven tveganja, ki ostane po uvedbi sistemov in kontrol na področju PPDFT za obravnavanje inherentnega tveganja.
Pristop na podlagi tveganja	pomeni pristop, pri katerem pristojni organi in subjekti ocenjevanja opredelijo, ocenjujejo in razumejo tveganja PD/FT, ki so jim subjekti ocenjevanja izpostavljeni, in sprejmejo primerne ukrepe PPDFT, ki so sorazmerni z navedenimi tveganji.
Profil tveganja	se nanaša na splošne značilnosti tveganja PD/FT, povezanega s subjektom ocenjevanja ali sektorjem/podsektorjem, vključno z vrsto in ravno tveganja.
Subjekt ocenjevanja	pomeni kreditno institucijo ali finančno institucijo ali grozd, razvrščen glede na merila, ki jih določijo pristojni organi.
Tematski inšpekcijski pregled	pomeni pregled več subjektov ocenjevanja, ki je osredotočen na en specifični vidik ali zelo malo vidikov sistemov in kontrol teh subjektov ocenjevanja na področju PPDFT.
Tveganje PD/FT	pomeni verjetnost in vpliv izvajanja PD/FT.

- Zahteve po informacijah v zvezi s PPDFT** pomenijo redne ali *ad hoc* zahteve pristojnih organov subjektom ocenjevanja za kvantitativne in/ali kvalitativne podatke in informacije v zvezi s ključnimi kazalniki tveganja PD/FT.
- Zmanjševanje tveganj** pomeni zavrnitev sklenitve poslovnih razmerij s posameznimi strankami ali kategorijami strank, povezanih z večjim tveganjem PD/FT, ali odločitev o prekinitvi teh razmerij ali zavrnitev izvajanja transakcij z večjim tveganjem PD/FT.

3. Izvajanje

Datum začetka uporabe

9. Te smernice se bodo začele uporabljati tri mesece po njihovi objavi v vseh uradnih jezikih EU [04.07.2022].

Razveljavitev

10. Z učinkom od datuma začetka uporabe se razveljavijo naslednje smernice:

Skupne smernice o značilnostih pristopa na podlagi tveganja k nadzoru preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma ter ukrepov, ki jih je treba sprejeti pri izvajanju nadzora z upoštevanjem tveganja (ESAs/2016/72).

4. Smernice

4.1 Izvajanje modela nadzora na podlagi tveganja

4.1.1 Splošni premisleki

11. Pristojni organi bi morali v okviru učinkovitega modela nadzora na podlagi tveganja na področju PPDFt uporabljati naslednje štiri korake:
  - a) korak 1: opredelitev dejavnikov tveganja PD/FT;
  - b) korak 2: ocena tveganja;
  - c) korak 3: nadzor na področju PPDFt ter
  - d) korak 4: spremljanje in pregledovanje modela nadzora na podlagi tveganja.
12. Pristojni organi bi morali upoštevati, da nadzor na podlagi tveganja ni enkratna naloga, temveč nenehen in ciklični proces.
13. Pristojni organi bi morali splošne premisleke iz odstavkov 11 in 12 teh smernic upoštevati v celotnem modelu nadzora na podlagi tveganja.

4.1.2 Sorazmernost

14. Pristojni organi bi morali za namene PPDFt pri svojem nadzoru subjektov ocenjevanja delovati sorazmerno. Obseg iskanih informacij, pogostost in intenzivnost nadzorniškega delovanja ter dialog s subjektom ocenjevanja bi morali biti sorazmerni z ugotovljenim tveganjem PD/FT.
15. Pristojni organi bi morali prepoznati, da velikost ali sistemski pomen subjekta ocenjevanja sam po sebi ni pokazatelj obsega, v katerem je izpostavljen tveganju PD/FT; male kreditne institucije ali finančne institucije, ki niso sistemsko pomembne, lahko vseeno pomenijo veliko tveganje PD/FT.

4.1.3 Subjekti ocenjevanja

16. Pristojni organi bi morali opredeliti tiste kreditne ali finančne institucije v vsakem sektorju, ki imajo dovolj podobnih značilnosti, da jih je upravičeno združiti v en grozd. Skupne značilnosti bi morale vključevati enako raven tveganja, ki so mu izpostavljene, med drugim njihovo velikost, naravo poslovanja, vrsto strank, ki jim zagotavljajo storitve, geografsko območje, na katerem poslujejo, ali dejavnost in njihove distribucijske poti. Za združene kreditne ali finančne institucije se lahko postopek nadzora na podlagi tveganja izvaja na kolektivni ravni zadevnega grozda, namesto na ravni vsake posamezne kreditne ali finančne institucije v tem grozdu.
17. Da bi ugotovili, katere kreditne ali finančne institucije lahko pripadajo istemu grozdu, bi morali pristojni organi upoštevati njihov poslovni model, sektorsko oceno tveganja, ocene tveganja

posameznih kreditnih ali finančnih institucij ter druge ustrezne vire informacij, kot so navedeni v odstavkih 30 in 31 teh smernic, vključno z informacijami, zbranimi v okviru nadzorniških aktivnosti.

18. Pristojni organi bi morali razmisliti, ali bodo kreditne ali finančne institucije iz istega sektorja, ki so del iste domače finančne skupine, obravnavali kot en subjekt ocenjevanja.
19. Če pristojni organ ve ali ima utemeljene razloge za sum, da se tveganje, povezano s posamezno kreditno ali finančno institucijo v grozdu bistveno razlikuje od tveganja, povezanega z drugimi kreditnimi ali finančnimi institucijami v tem grozdu, bi moral to kreditno ali finančno institucijo izločiti iz grozda in jo oceniti bodisi posamično bodisi kot del drugega grozda kreditnih ali finančnih institucij, ki so izpostavljene podobni ravni tveganja PD/FT. Ob izločitvi iz grozda bi se morale med drugim upoštevati okoliščine, v katerih je kreditna ali finančna institucija v dejanski lasti posameznikov, katerih integriteta je vprašljiva zaradi pomislekov glede PD/FT, kot je ocenjeno v skladu s skupnimi smernicami organov ESMA in EBA o sposobnosti in primernosti³, ali ker je kontrolno okolje kreditne ali finančne institucije pomanjkljivo, kot je ocenjeno v skladu s smernicami organa EBA o notranjem upravljanju⁴, kar vpliva na oceno preostalega tveganja kreditne ali finančne institucije, ali ker je kreditna ali finančna institucija uvedla pomembne spremembe svojih produktov ali storitev oziroma je te spremembe morda združila s spremembami distribucijskih poti, svoje baze strank ali različnih geografskih območij, na katerih se storitve ali produkti izvajajo.

4.1.4 Sodelovanje

20. Pristojni organi bi morali sodelovati in izmenjevati vse ustrezne informacije med seboj in z drugimi deležniki, vključno z bonitetnimi nadzorniki, finančnoobveščevalnimi enotami, davčnimi organi, organi kazenskega pregona, pravosodnimi organi in nadzorniki za PPFFT iz tretjih držav, da bi zagotovili učinkovit nadzor subjektov ocenjevanja na področju PPFFT. Vse ustrezne informacije bi bilo treba izmenjevati brez odlašanja. Kadar subjekti ocenjevanja delujejo čezmejno, bi bilo treba tako sodelovanje razširiti na pristojne organe drugih držav članic in po potrebi na pristojne organe tretjih držav.
21. Za učinkovito sodelovanje in izmenjavo informacij bi morali pristojni organi uporabljati vse ukrepe in orodja za sodelovanje in usklajevanje, ki so jim na voljo, vključno s tistimi, ki jih morajo vzpostaviti v skladu z Direktivo (EU) 2015/849. Pristojni organi bi morali zagotoviti zanesljivost in neprekinjenost teh ukrepov in orodij, da bi čim bolj zmanjšali tveganje morebitne informacijske vrzeli. Pristojni organi bi morali upoštevati zlasti skupne smernice evropskih nadzorniških organov o sodelovanju in izmenjavi informacij za namene Direktive (EU) 2015/849 med pristojnimi organi, ki nadzirajo kreditne in finančne institucije⁵, smernice organa EBA o sodelovanju in izmenjavi informacij med bonitetnimi nadzorniki, nadzorniki za PPFFT in

³ Skupne smernice organov ESMA in EBA o ocenjevanju primernosti članov upravljalnega organa in nosilcev ključnih funkcij v skladu z Direktivo 2013/36/EU in Direktivo 2014/65/EU, [EBA/GL/2021/06](#).

⁴ Smernice organa EBA o notranjem upravljanju v skladu z Direktivo 2013/36/EU, [EBA/GL/2021/05](#).

⁵ Skupne smernice o sodelovanju in izmenjavi informacij med pristojnimi organi, ki nadzirajo kreditne in finančne institucije, za namen izvajanja Direktive (EU) 2015/849, Smernice o kolegijih PPFFT, [JC 2019 81](#).

finančnoobveščevalnimi enotami v skladu z Direktivo (EU) 2019/878⁶ ter večstranski sporazum med Evropsko centralno banko in pristojnimi nacionalnimi organi v skladu s členom 57a(2), točka (b), Direktive (EU) 2015/849⁷.

22. Pristojni organi bi morali upoštevati obseg in cilj svojega sodelovanja in izmenjave informacij z drugimi deležniki, ki lahko določijo najučinkovitejši način tega sodelovanja, saj isti pristop v vseh okoliščinah morda ni primeren. To pomeni, da bosta morda potrebna pogostejše sodelovanje in izmenjava informacij z drugimi pristojnimi organi in bonitetnimi nadzorniki, ki sodelujejo pri nadzoru istega subjekta ocenjevanja, kot s finančnoobveščevalnimi enotami, davčnimi organi in organi kazenskega pregona.
23. Pri sodelovanju in izmenjavi informacij z drugimi deležniki, vključno z organi kazenskega pregona, davčnimi organi in drugimi organi ali agencijami, bi morali pristojni organi to storiti, kolikor to omogoča nacionalno pravo. Pristojni organi bi si morali prizadevati za izmenjavo informacij z lokalnimi davčnimi organi o različnih davčnih prekrških in mehanizmih, kar bi pristojnemu organu pomagalo oceniti posledična tveganja pranja denarja, ki so jim lahko izpostavljeni subjekti ocenjevanja ali sektorji. Izmenjujejo si lahko tudi informacije o morebitnih preventivnih ukrepih na tem področju.

4.2 Korak 1: Opredelitev dejavnikov tveganja in olajševalnih dejavnikov

4.2.1 Splošni premisleki

24. Pristojni organi bi morali opredeliti in razumeti dejavnike tveganja, ki bodo vplivali na izpostavljenost posameznega sektorja in subjekta ocenjevanja tveganjem PD/FT. V ta namen bi morali uporabiti različne vire informacij iz smernice v oddelku 4.2.2 ter po potrebi dejavno sodelovati s sektorjem in drugimi pristojnimi organi, kot je navedeno v smernicah v oddelkih 4.1.4 in 4.4.9.
25. Pri opredelitvi dejavnikov tveganja PD/FT bi morali pristojni organi izhajati iz smernic organa EBA o dejavnih tveganja PD/FT o skrbnem preverjanju strank ter dejavnih, ki bi jih morale kreditne in finančne institucije upoštevati pri ocenjevanju tveganja pranja denarja in financiranja terorizma, povezanega s posameznimi poslovnimi razmerji in občasnimi transakcijami, na podlagi člena 17 in člena 18(4) Direktive (EU) 2015/849⁸.
26. Če so subjekti ocenjevanja grozdi, bi morali pristojni organi opredeliti ustrezne dejavnike na podlagi dejavnikov iz odstavkov 44 in 45, da bi opredelili grozd kot celoto. To bi moralo

---

⁶ [Smernice organa EBA o sodelovanju in izmenjavi informacij med bonitetnimi nadzorniki, nadzorniki za PPFT in finančnoobveščevalnimi enotami v skladu s členom 117\(6\) Direktive 2013/36/EU](#), december 2021.

⁷ [Večstranski sporazum](#) med Evropsko centralno banko in pristojnimi nacionalnimi organi v skladu s členom 57a(2), točka (b), Direktive (EU) 2015/849.

⁸ Smernice organa EBA na podlagi člena 17 in člena 18(4) Direktive (EU) 2015/849 o poenostavljenem in okrepljenem skrbnem preverjanju strank ter dejavnih, ki bi jih kreditne in finančne institucije morale upoštevati pri oceni tveganja pranja denarja in financiranja terorizma, povezanega s posameznimi poslovnimi odnosi in občasnimi transakcijami (smernice o dejavnih tveganja PD/FT), [EBA/GL/2021/02](#).

pristojnim organom omogočiti, da utemeljijo svoje odločitve o profilu tveganja, ki ga dodelijo grozdu. Pristojni organi bi morali upoštevati tudi rezultate prejšnjih nadzorniških ukrepov v zvezi s subjekti sodelovanja, vključenimi v ta grozd.

27. Kadar več pristojnih organov v eni državi članici nadzoruje subjekt ocenjevanja, bi morali ti pristojni organi sodelovati in si izmenjevati informacije o tem subjektu ocenjevanja, da bi zagotovili skupno razumevanje njegove izpostavljenosti tveganju.
28. Obseg in vrsta informacij, ki jih pristojni organi zahtevajo za opredelitev dejavnikov tveganja in olajševalnih dejavnikov, bi morala biti sorazmerna z naravo in velikostjo poslovnih dejavnosti subjekta ocenjevanja, če sta znani. Upoštevati bi bilo treba tudi profil tveganja subjekta ocenjevanja, kot je bil opredeljen na podlagi morebitnih predhodnih ocen tveganja, in okvir, v katerem posluje subjekt ocenjevanja, kot je narava sektorja, v katerega spada subjekt ocenjevanja. Pristojni organi bi morali razmisliti o določitvi naslednjega:
- katere informacije bodo vedno zahtevali v zvezi s subjekti ocenjevanja in katere podobne informacije bodo zahtevali za primerljive subjekte ocenjevanja;
  - kje in kako bodo te informacije pridobili ter
  - vrste informacij, ki bodo sprožile zahtevo po obsežnejših in poglobljenih informacijah.

4.2.2 Viri informacij

29. Pristojni organi bi morali na podlagi informacij iz različnih virov opredeliti dejavnike tveganja v zvezi s sektorji, podsektorji, če je to ustrezno, in subjekti ocenjevanja. Pristojni organi bi morali določiti vrsto in število teh virov z upoštevanjem tveganja. Zagotoviti bi morali, da imajo dostop do ustreznih virov informacij, in po potrebi sprejeti ukrepe za njihovo izboljšanje. Poleg tega bi morali zagotoviti, da imajo implementirane procese in postopke za zbiranje potrebnih podatkov.
30. Viri informacij, ki bi jih pristojni organi morali vedno upoštevati, vključujejo:
- nadnacionalno oceno tveganja, ki jo izvede Evropska komisija in je objavljena v skladu s členom 6(1) Direktive (EU) 2015/849;
  - mnenje organa EBA o tveganju PD/FT, ki vpliva na finančni sektor Unije, objavljeno v skladu s členom 6(5) Direktive (EU) 2015/849;
  - nacionalno oceno tveganja, ki jo država članica in druge države članice izvedejo v skladu s členom 7(1) Direktive (EU) 2015/849;
  - delegirane akte, ki jih Evropska komisija sprejme v skladu s členom 9(2) Direktive (EU) 2015/849;
  - nacionalne in tuje vlade;
  - rezultate ocen tveganj, ki jih organ EBA opravi v skladu s členom 9a Uredbe (EU) št. 1093/2010;

- k) druge pristojne organe;
- l) nadzorne organe na področju PPDFT v tretjih državah;
- m) nadzorne organe, odgovorne za nadzor skladnosti subjektov ocenjevanja z bonitetnimi zahtevami, vključno s pristojnimi organi, kot so opredeljeni v členu 4, točki (2)(i) in (viii), Uredbe (EU) št. 1093/2010, členu 4, točka (2)(i), Uredbe (EU) št. 1094/2010 in členu 4, točka (3)(i), Uredbe (EU) št. 1095/2010;
- n) finančnoobveščevalne enote (FIU);
- o) organe kazenskega pregona, če niso izključeni v skladu s pravom, ki se uporablja;
- p) davčne organe, če niso izključeni v skladu s pravom, ki se uporablja, in
- q) kolegije za PPDFT, ustanovljene v skladu s skupnimi smernicami evropskih nadzornih organov o sodelovanju in izmenjavi informacij za namene Direktive (EU) 2015/849 med pristojnimi organi, ki nadzorujejo kreditne in finančne institucije (Smernice o kolegijih PPDFT)⁹, če so ustanovljeni.

31. Drugi viri informacij, ki bi jih pristojni organi morali upoštevati, vključujejo:

- a) osrednjo podatkovno zbirko organa EBA o PPDFT iz člena 9a(1) in (3) Uredbe (EU) št. 1093/2010, kadar so informacije dane na voljo pristojnemu organu;
- b) kolegije bonitetnih nadzornikov, ustanovljene v skladu s členom 51 ali 116 Direktive (EU) 2019/878, Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2016/99 z dne 16. oktobra 2015 o operativnem delovanju kolegijev nadzornikov in Delegirano uredbo Komisije (EU) 2016/98 z dne 16. oktobra 2015 o splošnih pogojih za delovanje kolegijev nadzornikov, če so ustanovljeni;
- c) panožne organe, vključno z informacijami, zbranimi v okviru javno-zasebnih partnerstev, če so na voljo, kot so tipologije in informacije o nastajajočih tveganjih;
- d) informacije civilne družbe, kot so indeksi zaznavanja korupcije;
- e) informacije mednarodnih ali nadnacionalnih organov za določanje standardov, kot so vzajemna ocenjevanja sistema za PPDFT, sistema boja proti korupciji in davčnega sistema držav;
- f) informacije iz verodostojnih in zanesljivih javnih virov, kot so poročila v uglednih časopisih;
- g) ugledne komercialne organizacije, kot so poročila o tveganjih in obveščevalna poročila;
- h) prijave nepravilnosti;
- i) informacije akademskih institucij ali
- j) poročila zunanjih revizorjev v zvezi s subjektom ocenjevanja, če so na voljo.

---

⁹ Skupne smernice o sodelovanju in izmenjavi informacij med pristojnimi organi, ki nadzirajo kreditne in finančne institucije, za namen izvajanja Direktive (EU) 2015/849 (JC 2019 81).

4.2.3 Domači dejavniki tveganj

32. Pristojni organi bi morali imeti ustrezno znanje o tveganjih PD/FT, ugotovljenih na nacionalni ravni, ter se z njimi seznaniti in razumeti, da bi opredelili dejavnike tveganja PD/FT, povezane z domačimi finančnimi dejavnostmi subjektov ocenjevanja in znotraj sektorjev.
33. V okviru tega in na podlagi virov, navedenih v odstavkih 30 in 31, bi morali pristojni organi med drugim razumeti:
- vrsto, tipologije in obseg pranja denarja, povezanega s predhodnimi kaznivimi dejanji, med drugim z davčnimi kaznivimi dejanji, storjenimi doma;
  - obseg pranja sredstev, ki predstavljajo premoženjsko korist, pridobljeno s predhodnimi kaznivimi dejanji, med drugim z davčnimi kaznivimi dejanji, storjenimi v tujini;
  - vrsto, tipologije in obseg financiranja terorizma ter obseg in raven podpore terorističnim dejavnostim in skupinam v državi;
  - ustrezne tipologije PD/FT, ki jih opredelijo finančnoobveščevalna enota in drugi javni organi ali ustrezni verodostojni zasebni organi.

4.2.4 Dejavniki, povezani s tujino

34. Če subjekt ocenjevanja ali sektor kot celota vzdržuje pomembne povezave z drugimi državami članicami ali tretjimi državami, tako da je izpostavljen tveganjem PD/FT, povezanim s temi drugimi državami, bi morali pristojni organi ta tveganja opredeliti. Pomembne povezave vključujejo povezave, pri katerih:
- subjekt ocenjevanja vzdržuje znatno raven poslovnih razmerij s strankami iz drugih držav članic ali tretjih držav;
  - je dejanski lastnik stranke subjekta ocenjevanja iz drugih držav članic ali tretjih držav;
  - subjekt ocenjevanja opravlja veliko občasnih transakcij z drugimi državami članicami ali tretjimi državami;
  - subjekt ocenjevanja vzdržuje pomembna poslovna razmerja s poslovnimi partnerji s sedežem v drugih državah članicah ali tretjih državah;
  - je subjekt ocenjevanja del finančne skupine s sedežem v drugi državi članici ali tretji državi;
  - imajo dejanski lastniki subjekta ocenjevanja sedež v drugi državi članici ali tretji državi;
  - upravljalni organ subjekta ocenjevanja sestavljajo posamezniki iz druge države članice ali tretje države in
  - ima subjekt ocenjevanja kakršne koli druge pomembne povezave z drugo državo članico ali tretjo državo, kar pomeni, da je izpostavljen tveganju PD/FT, povezanemu s to državo.

35. Pristojni organi bi morali sprejeti razumne ukrepe za pridobitev in posodabljanje ustreznega znanja, ozaveščenosti in razumevanja tveganj PD/FT, ki so povezana s temi državami članicami ali tretjimi državami in bi lahko vplivala na dejavnosti, ki jih izvajajo subjekti ocenjevanja. V ta namen bi morali pristojni organi za vsako od teh držav članic ali tretjih držav opredeliti dejavnike tveganja v skladu s smernicami organa EBA o dejavniki tveganja PD/FT¹⁰ ter dejavniki, navedenimi v odstavkih 33 in 34 zgoraj.
36. Pri opredelitvi tretjih držav, ki imajo v svojih nacionalnih ureditvah za PPDF strateške pomanjkljivosti, ki bistveno ogrožajo finančni sistem Evropske unije, bi morali pristojni organi upoštevati delegirane akte, ki jih je sprejela Evropska komisija v skladu s členom 9(2) Direktive (EU) 2015/849, ter javne izjave pomembnih mednarodnih organov za določanje standardov, vključno s Projektno skupino za finančno ukrepanje (FATF), Odborom strokovnjakov Sveta Evrope za ocenjevanje ukrepov proti pranju denarja in financiranju terorizma (Moneyval) in drugimi regionalnimi organi, ki imajo podobne naloge kot skupina FATF.

4.2.5 Sektorski dejavniki tveganja PD/FT

37. Pristojni organi bi morali dobro razumeti dejavnike tveganja, ki so pomembni za vse sektorje pod njihovim nadzorom. Da bi opredelili ustrezne dejavnike tveganja v zadevnih sektorjih, bi morali najprej opredeliti sektorje pod svojim nadzorom. Pri opredelitvi sektorjev bi se morali sklicevati na kategorije pooblaščenih subjektov iz Direktive (EU) 2015/849, ki so kreditne institucije, ponudniki kreditov (razen kreditnih institucij, na primer tisti, ki se ukvarjajo s potrošniškimi krediti, faktoringom, zakupom, hipotekarnimi krediti in komercialnimi krediti), zavarovalnice, ki ponujajo življenjska zavarovanja, posredniki življenjskega zavarovanja, institucije za izdajo elektronskega denarja, plačilne institucije, menjalnice, investicijske družbe in kolektivni naložbeni podjetji.
38. Glede na velikost sektorja in naravo subjektov ocenjevanja, ki spadajo v ta sektor, bi morali pristojni organi razmisliti o nadaljnji razdelitvi sektorjev na podsektorje. To je lahko potrebno, kadar sektor sestavljajo zelo raznovrstni subjekti ocenjevanja, saj jih ima znaten delež podobne značilnosti in poslovne modele, po katerih se razlikujejo od preostalih subjektov v sektorju. Podobne značilnosti med drugim vključujejo vrsto produktov in storitev, ki se ponujajo, distribucijske poti, ki se uporabljajo, in vrsto strank, za katere se zagotavljajo storitve. Podsektorji lahko vključujejo subjekte, ki izvajajo denarna nakazila, zasebne banke in posredniške družbe, ki predstavljajo podsektorje plačilnih institucij, kreditnih institucij oziroma investicijskih družb. Pristojni organi bi se morali pri oblikovanju mnenja o sektorjih in podsektorjih ter njihovih posebnih značilnostih sklicevati na določbe naslova II smernic organa EBA o dejavniki tveganja PD/FT¹¹.

¹⁰ Smernice organa EBA na podlagi člena 17 in člena 18(4) Direktive (EU) 2015/849 o poenostavljenem in okrepljenem skrbnem preverjanju strank ter dejavniki, ki bi jih kreditne in finančne institucije morale upoštevati pri oceni tveganja pranja denarja in financiranja terorizma, povezanega s posameznimi poslovnimi odnosi in občasnimi transakcijami (smernice o dejavniki tveganja PD/FT), [EBA/GL/2021/02](#).

¹¹ Smernice organa EBA na podlagi člena 17 in člena 18(4) Direktive (EU) 2015/849 o poenostavljenem in okrepljenem skrbnem preverjanju strank ter dejavniki, ki bi jih kreditne in finančne institucije morale upoštevati pri oceni tveganja pranja denarja in financiranja terorizma, povezanega s posameznimi poslovnimi odnosi in občasnimi transakcijami (smernice o dejavniki tveganja PD/FT), [EBA/GL/2021/02](#).

39. Pristojni organi bi morali razumeti organizacijo posameznega sektorja in podsektorja ter tveganja, povezana s skupnimi značilnostmi, kot so vrsta produktov in storitev, ki se ponujajo, distribucijske poti, ki se uporabljajo, in vrsto strank, za katere se zagotavljajo storitve. Svoje razumevanje sektorskih in podsektorskih dejavnikov tveganja bi morali utemeljiti na:

- a) pregledu vseh ustreznih informacij v zvezi s subjektom ocenjevanja v zadevnem sektorju ali podsektorju na visoki ravni, kot je navedeno v odstavkih 44 in 45 teh smernic, da bi opredelili podobnosti v vsakem sektorju in podsektorju kot celoti, ter
- b) ustreznih informacijah v zvezi s sektorji in deli sektorjev, kot so navedene v odstavku 41 teh smernic.

4.2.6 Vrsta informacij, potrebnih za opredelitev dejavnikov tveganja

a. Informacije o sektorjih

40. Pristojni organi bi morali iz virov, navedenih v odstavkih 30 in 31, zbrati zadostne, ustrezne in zanesljive informacije, da bi vzpostavili splošno razumevanje dejavnikov inherentnega tveganja in dejavnikov, ki ta tveganja v sektorju in podsektorju zmanjšujejo, kjer je to ustrezno.

41. Da bi pristojni organi vzpostavili dobro razumevanje dejavnikov inherentnega tveganja v sektorjih in podsektorjih, bi morali pridobiti informacije, ki bi morale med drugim vključevati:

- c) informacije o velikosti, obsegu dejavnosti in kompleksnosti sektorja v zbirni obliki;
- d) informacije o naravi poslovnih modelov v sektorju;
- e) splošne informacije o vrsti produktov, storitev, strank in distribucijskih poteh, ki se uporabljajo v sektorju ali podsektorju, ter njihovih profilih tveganja, če so znani;
- f) informacije o trenutnih in nastajajočih tveganjih, povezanih s sektorjem ali podsektorjem na nacionalni in mednarodni ravni, vključno z informacijami, iz katerih je morda razvidno, da je sektor ali podsektor lahko izpostavljen večjemu tveganju PD/FT zaradi praks zmanjševanja tveganj, ki jih v zvezi s temi sektorji ali podsektorji uvajajo drugi sektorji;
- g) informacije o glavnih tveganjih PD/FT, ki vplivajo na notranji trg;
- h) informacije o vplivu čezmejnih dejavnosti v sektorju ali podsektorju;
- i) izpostavljenost sektorja ali podsektorja ranljivostim, ki se pojavljajo na svetovni ravni;
- j) poročila o grožnjah, opozorila in tipologije finančnoobveščevalne enote in po potrebi drugih ustreznih državnih organov ter
- k) smernice, ki so jih objavili drugi pristojni organi ali mednarodni organi za določanje standardov.

42. Zgoraj navedene informacije lahko prispevajo tudi k temu, da pristojni organi zaznavajo dejavnike tveganja na ravni posameznih subjektov ocenjevanja in obratno.

b. Informacije o subjektih ocenjevanja

43. Pristojni organi bi morali na podlagi sektorske ocene tveganja iz virov, navedenih v odstavkih 30 in 31, zbrati zadostne, ustrezne in zanesljive informacije, da bi vzpostavili splošno razumevanje dejavnikov inherentnega tveganja in, kolikor je mogoče, dejavnikov preostalega tveganja subjektov ocenjevanja.
44. Da bi pristojni organi vzpostavili dobro razumevanje dejavnikov inherentnega tveganja, ki se nanašajo na subjekte ocenjevanja, bi morali zbirati informacije iz različnih virov, ki med drugim vključujejo informacije v zvezi z:
- a) lastništvom in korporativno strukturo subjektov ocenjevanja, pri čemer se upošteva, ali je subjekt ocenjevanja tuja ali domača kreditna ali finančna institucija, matična družba, odvisno podjetje, podružnica ali ustanova druge vrste, ter raven zapletenosti in preglednosti njegove organizacije in strukture;
  - b) ugledom in integriteto višjih vodstvenih delavcev, članov upravljalnega organa in kvalificiranih delničarjev;
  - c) naravo in zapletenostjo produktov in storitev, ki se zagotavljajo, ter dejavnostmi in transakcijami, ki se izvajajo;
  - d) distribucijskimi potmi, ki se uporabljajo, vključno z zagotavljanjem storitev po distribucijskih poteh, pri katerih osebna navzočnost ni potrebna, in uporabo zastopnikov ali posrednikov;
  - e) vrsto strank, ki jim subjekt ocenjevanja zagotavlja storitve, in ravno tveganja, povezano s temi strankami, vključno s strankami, ki so politično izpostavljene osebe, in strankami, za katere je v skladu z metodologijo ocene tveganja subjekta ocenjevanja ugotovljeno, da pomenijo povečano tveganje PD/FT;
  - f) geografskim območjem poslovnih dejavnosti, zlasti če se izvajajo v tretjih državah z velikim tveganjem¹², ter, če je primerno, državami izvora ali sedeža znatnega dela strank subjekta ocenjevanja in geografskimi povezavami njegovih kvalificiranih delničarjev ali dejanskih lastnikov;
  - g) dovoljenji in licencami subjekta ocenjevanja ali njegovim čezmejnem opravljanju storitev.
45. Da bi pristojni organi vzpostavili dobro razumevanje dejavnikov preostalega tveganja, ki so jim izpostavljeni subjekti ocenjevanja, bi morali zbirati informacije iz različnih virov, ki med drugim vključujejo informacije v zvezi z:
- a) ustreznostjo blažilnih ukrepov, ki jih je uvedel subjekt ocenjevanja, zlasti informacij:
    - i) v zvezi z ustreznostjo okvira upravljanja tveganj, vključno z upravljanjem tveganja PD/FT,
    - ii) iz poročil funkcije notranjih kontrol, vključno z notranjo revizijo, kadar je to ustrezno,

---

¹² Smernice organa EBA na podlagi člena 17 in člena 18(4) Direktive (EU) 2015/849 o poenostavljenem in okrepljenem skrbnem preverjanju strank ter dejavnikov, ki bi jih kreditne in finančne institucije morale upoštevati pri oceni tveganja pranja denarja in financiranja terorizma, povezanega s posameznimi poslovnimi odnosi in občasnimi transakcijami (smernice o dejavnih tveganja PD/FT), [EBA/GL/2021/02](#).

- iii) v zvezi z bonitetnimi in splošnimi vidiki poslovanja subjekta ocenjevanja, kot so leta delovanja, likvidnost ali kapitalna ustreznost,
  - iv) v zvezi z ugotovitvami iz pregledov na daljavo, ki jih opravijo pristojni organ, drug ustrezen pristojni organ, bonitetni nadzorniki ali drug ustrezen nadzorni organ, vključno z organi na področju PPDFT v tretjih državah;
- b) učinkovitostjo blažilnih ukrepov, ki jih je uvedel subjekt ocenjevanja, zlasti informacij v zvezi s:
- i) kakovostjo ureditve in struktur notranjega upravljanja, vključno z ustreznostjo in učinkovitostjo funkcij notranje revizije in skladnosti, linijami poročanja, ravno skladnosti z zakonskimi in regulativnimi zahtevami glede PPDFT ter učinkovitostjo politik in postopkov na področju PPDFT, če so ti že znani,
  - ii) prevladujočo korporativno kulturo, zlasti kulturo skladnosti ter kulturo preglednosti in zaupanja v odnosih s pristojnimi organi,
  - iii) ugotovitvami iz prejšnjih nadzorniških pregledov, ki so jih opravili pristojni organ, drug ustrezen pristojni organ, bonitetni nadzorniki ali drug ustrezen nadzorni organ, vključno z organi na področju PPDFT v tretjih državah, ki vključujejo nekatere elemente in testiranje na kraju samem,
  - iv) pričakovanimi ali naloženimi nadzorniškimi ukrepi in sankcijami, povezani s subjektom ocenjevanja, ki jih sprejmejo pristojni organ, bonitetni nadzorniki ali drug ustrezen nadzorni organ, vključno s tistimi v tretjih državah,
  - v) informacijami, prejetimi od finančnoobveščevalnih enot, kot so informacije v zvezi s poročili o sumljivih transakcijah.
46. Kadar pristojni organi menijo, da informacije, zbrane iz virov, navedenih v odstavkih 30 in 31, niso na voljo ali ne zadostujejo za dobro razumevanje tveganj, povezanih s subjektom ocenjevanja, bi morali proučiti možnost zbiranja takih informacij neposredno od subjektov ocenjevanja.
47. Kadar se informacije za posamično oceno tveganja zbirajo neposredno od subjektov ocenjevanja, bi morali pristojni organi zagotoviti, da se vrsta zahtevanih informacij določi glede na ustrezne domače, tuje in sektorske dejavnike tveganja, kot je opredeljeno v teh smernicah, vključno z nastajajočimi tveganji.
48. Pristojni organi bi morali razmisliti o prilagoditvi ravni in pogostosti informacij, ki se zahtevajo od subjektov ocenjevanja, glede na raven tveganja, povezano s sektorjem ali podsektorjem, v katerega spada subjekt ocenjevanja. To pomeni, da se lahko informacije, povezane s sektorji, ki so izpostavljeni višjemu ravni tveganja PD/FT, zbirajo pogosteje kot informacije v zvezi s sektorji z nižjimi ravni tveganja. Pristojni organi bi morali pri določanju ravni in pogostosti zahtev po informacijah upoštevati:

- a) ali so nekatere zahtevane informacije pristojnemu organu na voljo iz drugih virov, vključno z bonitetnimi nadzorniki, da se zmanjša podvajanje zahtev za informacije;
- b) namen, za katerega se bodo informacije uporabile. Če se informacije zahtevajo, da jih pristojni organ upošteva v oceni tveganj, povezanih s subjektom ocenjevanja ali sektorjem, bi moral pristojni organ razmisliti o tem, da pogostost zahtev po informacijah uskladi s pogostostjo posodobitev ocene tveganja;
- c) ali so nastale kakršne koli bistvene spremembe ravni tveganja PD/FT, povezanega s subjektom ocenjevanja ali sektorjem, ki bi kazale na potrebo po pogostejših zahtevah po informacijah.

4.3 Korak 2: Ocena tveganja

4.3.1 Splošni premisleki

49. Pristojni organi bi morali celostno obravnavati dejavnike tveganja PD/FT, ki so jih opredelili v koraku 1 in bodo skupaj podlaga za posamične ocene tveganja subjektov ocenjevanja in sektorske ocene tveganja.
50. Pristojni organi bi morali pri pripravi metodologije ocenjevanja tveganja upoštevati medsebojno vplivanje sektorskih in posamičnih ocen tveganja. Sektorska ocena tveganja pristojnim organom zagotavlja splošen pregled tveganj PD/FT, ki so jim izpostavljeni subjekti ocenjevanja v zadevnem sektorju, in pomena posameznih dejavnikov tveganja za subjekte ocenjevanja v tem sektorju. Posamične ocene tveganja bi morale pristojnim organom omogočiti oceno vpliva sektorskih tveganj na vsak subjekt ocenjevanja, hkrati pa bi morali te ocene tveganja uporabiti za ustrezno posodobitev in pregled lastnih sektorskih ocen tveganja, kot je ustrezno, vključno z opredelitvijo novih dejavnikov tveganja, ki so skupni subjektom ocenjevanja v sektorju.

4.3.2 Sektorska in podsektorska ocena tveganja

51. Pristojni organi bi morali dobro razumeti tveganja PD/FT v vsakem sektorju, ki ga nadzorujejo, kar jim bo omogočilo prednostno razvrstitev nadzorniških aktivnosti med sektorji in znotraj njih ter opredelitev tveganj PD/FT, ki so pomembna za zadevni sektor. Sektorska ocena tveganja bi morala pristojnim organom zagotoviti podlago za posamično oceno tveganja subjektov ocenjevanja v zadevnem sektorju, in sicer z razvijanjem njihovega razumevanja inherentnih tveganj v sektorju, ki so jim subjekti ocenjevanja izpostavljeni, kar bi pristojnemu organu omogočilo razumevanje obsega nadzorniške pozornosti, potrebne v sektorju. Pristojni organi bi se morali odločiti, ali imajo dovolj zanesljivih informacij o kontrolah v sektorju za izvedbo ocene preostalega tveganja. Če se te informacije štejejo za nezadostne, bi morali razmisliti o uporabi ustreznih nadzorniških orodij, ki so jim na voljo, da pridobijo zadostne informacije, kot je navedeno v oddelku 4.4.4.

52. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da je sektorska ocena tveganja dovolj izčrpna in nadzorniku omogoča, da pridobi celovit pregled nad vsemi pomembnimi dejavniki tveganja in obsegom, v katerem ti vplivajo na subjekte ocenjevanja v vsakem sektorju.
53. Za izvedbo sektorske ocene tveganja bi morali pristojni organi najprej opredeliti sektorje in po potrebi podsektorje, ki spadajo pod njihov nadzor, kot je navedeno v odstavkih 38 in 39 zgoraj.
54. Pristojni organi bi morali pri izvajanju ocene tveganja sektorja kot celote ali po potrebi podsektorja oceniti dejavnike tveganja za celoten sektor, opredeljene v skladu s korakom 1 modela nadzora na podlagi tveganja. Svojo oceno bi morali utemeljiti na informacijah, zbranih v skladu z oddelkom 4.2.6.
55. V okviru tega postopka bi morali pristojni organi razmisliti o dodelitvi različnih uteži različnim dejavnikom tveganja, kot je razloženo v odstavkih 63 in 64 teh smernic, da bi upoštevali stopnjo vpliva različnih groženj PD/FT na posamezni sektor.

4.3.3 Posamične ocene tveganja

56. Pristojni organi bi morali razviti celovito razumevanje inherentnih tveganj in, če imajo dostop do dovolj zanesljivih podatkov o kakovosti kontrol subjekta ocenjevanja na področju PPDFT, preostalih tveganj, ki so jim subjekti ocenjevanja izpostavljeni. V ta namen bi morali opraviti posamične ocene tveganja za vsak subjekt ocenjevanja. Pristojni organi bi morali uporabiti vse ustrezne vire za zbiranje potrebnih informacij za posamične ocene tveganja, kot je navedeno v odstavkih 44 do 48 zgoraj.
57. Da bi pridobili celovito razumevanje tveganj, povezanih s posameznimi subjekti ocenjevanja, bi morali pristojni organi vzpostaviti in vzdrževati stalen proces in metodologijo za ocenjevanje in pregledovanje tveganj, povezanih s subjekti ocenjevanja. Pristojni organi bi morali pri razvoju svojih postopkov ocenjevanja tveganj:
  - a) upoštevati rezultate ocene tveganj v sektorju ali podsektorju, v katerega spada subjekt ocenjevanja. V bistvu pristojni organ s sektorsko ali podsektorsko oceno tveganja že opredeli glavna inherentna tveganja, ki so jim izpostavljeni posamezni subjekti ocenjevanja v zadevnem sektorju ali podsektorju;
  - b) opredeliti, kako bodo ocenili ustrezne dejavnike inherentnega tveganja, opredeljene v koraku 1 modela nadzora na podlagi tveganja, ki vplivajo na subjekt ocenjevanja;
  - c) zbirati potrebne informacije, ki jim omogočajo razumevanje tveganj, povezanih s strankami, produkti in storitvami, geografskih tveganj in tveganj distribucijskih poti, ki jim je izpostavljen subjekt ocenjevanja. To pomeni, da bi morali pristojni organi proučiti, ali so za vse subjekte ocenjevanja potrebne enake informacije. Če se informacije zbirajo od subjektov ocenjevanja, bi se morali pristojni organi sklicevati na oddelek „Zagotavljanje kakovosti“ teh smernic, v katerih so navedeni dodatni zaščitni ukrepi, ki bi jih bilo treba uvesti.

58. Če so pristojni organi na podlagi informacij iz odstavka 45, točka (b), teh smernic pridobili zadostno in dovolj zanesljivo razumevanje blažilnih ukrepov, ki so jih uvedli subjekti ocenjevanja, bi morali v zvezi s temi subjekti ocenjevanja oceniti preostalo tveganje. Kadar pa take informacije niso na voljo oziroma niso zanesljive ali niso dovolj izčrpne, bi morali pristojni organi v zvezi s temi subjekti ocenjevanja namesto tega uporabiti oceno inherentnega tveganja.
59. Pristojni organi bi morali pri ocenjevanju dejavnikov preostalega tveganja sprejeti potrebne ukrepe za oceno obsega, v katerem so sistemi in kontrole na področju PPDFT, ki jih je vzpostavil subjekt ocenjevanja, ustrezni za učinkovito zmanjšanje inherentnih tveganj, ki jim je izpostavljen. Pri tem bi morali opredeliti vsaj, da:
- so vzpostavljeni in se uporabljajo sistemi in kontrole na področju PPDFT iz člena 8(4) Direktive (EU) 2015/849. Te kontrole bi morale biti dovolj celovite in sorazmerne s tveganji PD/FT;
  - so širša ureditev upravljanja in procesi upravljanja tveganj, vključno s splošno kulturo tveganj, ustrezni in učinkoviti.
60. Pristojni organi bi morali opredeliti, kako bodo v svoje delo v zvezi z oceno tveganja vključili svojo strokovno presojo. V oddelku 4.4.4 je v zvezi s tem navedeno, da bi moral nadzorniški priročnik za PPDFT pristojnim organom omogočiti, da zagotovijo dosledno uporabo nadzorniških orodij in strokovne presoje.

4.3.4 Ocena tveganj PD/FT na ravni skupine

61. Pristojni organi, ki so glavni nadzornik v skladu s skupnimi smernicami evropskih nadzornih organov o sodelovanju in izmenjavi informacij za namene izvajanja Direktive (EU) 2015/849¹³, bi morali razviti celovit pregled tveganj PD/FT, ki so jim izpostavljeni subjekti ocenjevanja, ki so del skupine. To pomeni, da bi morali ti pristojni organi razviti profil tveganja subjekta ocenjevanja, ki je pod njihovim nadzorom, in sicer ob upoštevanju vseh ustreznih domačih in tujih dejavnikov tveganja. Posebno pozornost bi morali nameniti tveganjem, povezanim s čezmejnimi poslovanjem subjekta ocenjevanja in poslovnimi dejavnostmi delov njegove skupine v drugih jurisdikcijah, ki lahko vplivajo na splošni profil tveganja subjekta ocenjevanja. V oceni tveganja bi morala biti upoštevana vsaj tveganja, ki izhajajo iz izpostavljenosti subjekta ocenjevanja državam:
- za katere je Evropska komisija v skladu s členom 9(2) Direktive (EU) 2015/849 ugotovila, da imajo strateške pomanjkljivosti v svoji ureditvi PPDFT;
  - v katerih je z zakonodajo prepovedano izvajanje politik in postopkov skupine ter, natančneje, če obstajajo primeri, v katerih bi bilo treba uporabljati Delegirano uredbo Komisije (EU) 2019/758;

---

¹³ JC 2019 81.

- c) ki so glede na verodostojne in zanesljive vire¹⁴ izpostavljene visoki stopnji korupcije ali drugim predhodnim kaznivim dejanjem v zvezi s pranjem denarja;
  - d) ali ozemljem, v zvezi s katerimi je znano, da v/na njih delujejo teroristične organizacije ali za katere veljajo gospodarske in finančne sankcije, embargo ali ukrepi, povezani s terorizmom, financiranjem terorizma ali širjenjem orožja, ki so jih uvedli na primer Združeni narodi ali Evropska unija, in
  - e) v katerih so bili po informacijah iz več verodostojnih in zanesljivih virov izraženi resni pomisleki glede učinkovitosti in kakovosti kontrol na področju PPFT v jurisdikciji, vključno z informacijami o kakovosti in učinkovitosti regulativnega izvajanja in nadzora. V tem primeru lahko verodostojni in zanesljivi viri vključujejo poročila o vzajemnem vrednotenju, ki jih pripravi Projektna skupina za finančno ukrepanje (FATF) ali regionalni organi, ki imajo podobne naloge kot skupina FATF, seznam skupine FATF z visoko tveganimi in nekooperativnimi jurisdikcijami, ocene Mednarodnega denarnega sklada (MDS) in poročila v okviru programa za ocenjevanje finančnega sektorja (FSAP).
62. Pristojni organi, ki so glavni nadzornik, bi morali pri oceni tveganja subjektov ocenjevanja, ki so del skupine, sodelovati in si izmenjevati ustrezne informacije z drugimi pristojnimi organi, odgovornimi za nadzor na področju PPFT v delih skupine. V zvezi s čezmejnimi skupinami bi moral glavni nadzornik, če je vzpostavljen kolegij za PPFT, uporabiti informacije, ki se izmenjujejo v kolegiju, da bi zbral potrebne informacije za oceno tveganja. Potrebne informacije v zvezi s podružnicami ali odvisnimi podjetji subjektov ocenjevanja vključujejo vsaj informacije v zvezi s:
- a) profilom tveganja PD/FT podružnic ali odvisnih podjetij, kot so ga ocenili ustrezni pristojni organi v teh jurisdikcijah;
  - b) profilom tveganja PD/FT sektorja, v katerega spadajo podružnice ali odvisna podjetja, kot so ga ocenili ustrezni organi v teh jurisdikcijah;
  - c) ugotovitvami iz ocen pristojnih organov o kakovosti kontrol, vzpostavljenih v podružnicah ali odvisnih podjetjih subjektov ocenjevanja;
  - d) resnimi kršitvami ali pomembnimi pomanjkljivostmi v podružnicah ali odvisnih podjetjih, ki so jih ustrezni pristojni organi ugotovili v svoji jurisdikciji;
  - e) vsemi nadzorniškimi ukrepi in sankcijami, ki jih ustrezni pristojni organi v svoji jurisdikciji naložijo podružnicam ali odvisnim podjetjem.
63. Pri ocenjevanju, ali subjekti ocenjevanja v svojih podružnicah in odvisnih podjetjih učinkovito izvajajo politike in postopke na ravni skupine, bi se morali pristojni organi, ki so glavni nadzornik, sklicevati na oceno tveganja v zvezi s temi subjekti ocenjevanja, opisano v odstavkih 57 in 58 teh smernic, ter zlasti na oceno geografskih tveganj, ki so jim izpostavljeni podružnice in odvisna podjetja subjektov ocenjevanja.

---

¹⁴ V skladu s smernicami organa EBA na podlagi člena 17 in člena 18(4) Direktive (EU) 2015/849 se lahko verodostojnost trditve med drugim opredeli na podlagi kakovosti in neodvisnosti vira podatkov ter stalnega poročanja o teh trditvah.

4.3.5 Tehtanje dejavnikov tveganja

64. Pristojni organi bi morali dejavnike tveganja za sektorje in subjekte ocenjevanja, opredeljene v koraku 1 modela nadzora na podlagi tveganja, tehtati glede na njihov relativni pomen. V zvezi s tem bi morali pristojni organi upoštevati naslednje vidike:
- a) pristojni organi bi morali pri tehtanju dejavnikov inherentnega tveganja opraviti informirano presojo pomembnosti različnih dejavnikov v zvezi s sektorjem, podsektorjem ali posameznim subjektom ocenjevanja. V zvezi s posameznimi subjekti ocenjevanja bi morali pristojni organi upoštevati sektorsko ali podsektorsko oceno tveganja;
  - b) utež, dodeljena posameznim dejavnikom tveganja, se lahko med sektorji, podsektorji ali subjekti ocenjevanja razlikuje, vendar bi morali pristojni organi za podobne sektorje, podsektorje ali subjekte ocenjevanja uporabiti podobne dejavnike;
  - c) tehtanje tveganj ne privede do položaja, v katerem sektorja, podsektorja ali subjekta ocenjevanja ne bi bilo mogoče razvrstiti kot sektorja, podsektorja ali subjekta ocenjevanja s pomembnim ali zelo pomembnim tveganjem ali v katerem bi vsi sektorji, podsektorji ali subjekti ocenjevanja spadali v isto kategorijo tveganja;
  - d) na tehtanje ne vpliva neupravičeno le en dejavnik tveganja, poleg tega se pri njem ustrezno upoštevajo dejavniki, ki so v Direktivi (EU) 2015/849 ali nacionalni zakonodaji opredeljeni kot dejavniki, ki vedno pomenijo pomembno ali veliko tveganje PD/FT. Pri tehtanju dejavnikov tveganja bi morali pristojni organi zagotoviti, da en dejavnik tveganja ravnovesja splošnega uteževanja ne nagne v prid nesorazmerne in nerazumne ocene.
65. Kadar pristojni organi uporabljajo avtomatizirane informacijske sisteme za dodelitev splošnih ocen tveganja subjektom ocenjevanja, zlasti kadar teh sistemov niso razvili interno, temveč so jih kupili od zunanjega ponudnika ali so se kako drugače zanašali na zunanjo podporo, bi morali razumeti, kako sistem deluje in kako združuje ali tehta dejavnike tveganja, da dobi splošno oceno tveganja. Pristojni organi bi se morali vedno prepričati, da dodeljene ocene odražajo njihovo razumevanje tveganja PD/FT, povezanega s subjektom ocenjevanja.

4.3.6 Profili in kategorije tveganja

66. Na podlagi ocene ravni inherentnega tveganja in vpliva olajševalnih dejavnikov na raven inherentnega tveganja bi bilo treba sektorju, podsektorju in subjektu ocenjevanja po potrebi dodeliti oceno tveganja, da se olajša primerjava med subjekti ocenjevanja in da se ta ocena uporabi kot podlaga za ukrepe, ki jih pristojni organi sprejmejo v okviru koraka 3.
67. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da ocena olajševalnih dejavnikov na ravni subjekta ocenjevanja, sektorja ali podsektorja temelji na zanesljivih informacijah, kot so informacije iz točke (b) odstavka 45 zgoraj. Če takih informacij ni, bi morali pristojni organi proučiti, ali je vključitev olajševalnih dejavnikov upravičena in ali je zaradi dodelitve točk tem dejavnikom izkrivljena končna ocena tveganja PD/FT v zvezi s subjektom ocenjevanja.

68. Kadar imajo pristojni organi na voljo le omejene ali nepreverjene informacije o olajševalnih dejavnikih na ravni subjekta ocenjevanja ali sektorja in podsektorja, bi morali te subjekte ocenjevanja, sektorje in podsektorje razvrstiti v kategorije na podlagi njihovega profila inherentnega tveganja in jim dodeliti oceno preostalega tveganja, ko bodo na voljo ustrezne informacije.
69. Pristojni organi bi morali na podlagi strokovne presoje potrditi rezultate splošne ocene tveganja subjekta ocenjevanja ali sektorja/podsektorja in jo po potrebi popraviti.
70. Pristojni organi bi se morali odločiti o najustreznejšem načinu za kategorizacijo profilov tveganja subjektov ocenjevanja, sektorjev in podsektorjev. Da bi dosegli konvergenco ter olajšali sodelovanje in izmenjavo informacij med pristojnimi organi, bi morali razmisliti o razvrstitvi subjektov ocenjevanja, sektorjev in podsektorjev kot „zelo pomembnih“, „pomembnih“, „zmerno pomembnih“ in „manj pomembnih“ v skladu s postopki organa EBA za ocenjevanje tveganja PD/FT.
71. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da jim njihovi postopki ocenjevanja tveganja omogočajo razlikovanje med inherentnim in preostalim tveganjem. Pri kategorizaciji inherentnega tveganja, povezanega s subjekti ocenjevanja, sektorji ali podsektorji, bi morali upoštevati naslednje kategorije tveganja:
- a) manj pomembno tveganje, kadar je zelo malo verjetno, da bi se subjekt ocenjevanja, sektor ali podsektor obsežno zlorabljal za namene PD/FT;
  - b) zmerno pomembno tveganje, kadar ni verjetno, da bi se subjekt ocenjevanja, sektor ali podsektor obsežno zlorabljal za namene PD/FT;
  - c) pomembno tveganje, kadar je verjetno, da se bo subjekt ocenjevanja, sektor ali podsektor obsežno zlorabljal za namene PD/FT, ali
  - d) zelo pomembno tveganje, kadar je zelo verjetno, da se bo subjekt ocenjevanja, sektor ali podsektor obsežno zlorabljal za namene PD/FT.
72. Pri kategorizaciji preostalega tveganja, povezanega s subjekti ocenjevanja, sektorji ali podsektorji, bi morali pristojni organi upoštevati vpliv, ki bi ga lahko imeli blažilni ukrepi na inherentno tveganje, povezano s subjekti ocenjevanja, sektorji in podsektorji. Za razvrstitev preostalega tveganja bi morali uporabljati naslednje štiri kategorije tveganja:
- a) manj pomembno tveganje, kadar je inherentno tveganje manj pomembno in blažitev ne vpliva na profil tveganja ali kadar je inherentno tveganje zmerno pomembno ali pomembno, vendar se učinkovito zmanjša s sistemi in kontrolami PPFFT;
  - b) zmerno pomembno tveganje, pri katerem je inherentno tveganje zmerno pomembno in blažitev ne vpliva na profil tveganja ali pri katerem je inherentno tveganje pomembno ali zelo pomembno, vendar se učinkovito ublaži s sistemi in kontrolami PPFFT;

- c) pomembno tveganje, kadar je izpostavljenost inherentnemu tveganju velika in blažitev ne vpliva na profil tveganja ali kadar je inherentno tveganje zelo veliko, vendar se učinkovito ublaži s sistemi in kontrolami PPDFT, ali
  - d) zelo pomembno tveganje, kadar je inherentno tveganje zelo veliko in blažitev ne vpliva na profil tveganja ali kadar je inherentno tveganje zelo veliko in se zaradi sistemskih pomanjkljivosti sistemov in kontrol PPDFT ne blaži učinkovito na ravni subjekta ocenjevanja ali večine subjektov ocenjevanja v sektorju.
73. Kadar se pristojni organi odločijo, da ne bodo uporabili razvrstitve tveganja iz odstavkov 69, 70 in 71 zgoraj, bi morali imeti možnost, da svoje kategorije tveganja pretvorijo v skladu s kategorijami, priporočenimi v teh smernicah. Pri preoblikovanju kategorij tveganja bi morali sprejeti konzervativen pristop, kot je navedeno v prilogi k tem smernicam.
74. Pristojni organi bi morali upoštevati, da se lahko razvrstitev subjektov ocenjevanja za namene ocene tveganja PD/FT razlikuje od razvrstitve istih subjektov ocenjevanja za namene ocene širšega tveganja ravnanja ali tveganja skrbnega in varnega poslovanja.
75. Kadar pristojni organi uporabljajo avtomatiziran informacijski sistem za določitev profila tveganja ali oceno posameznega subjekta ocenjevanja, bi morali poleg postopka preverjanja iz koraka 4 modela nadzora na podlagi tveganja predvideti primere, v katerih bodo morda morali spremeniti rezultate avtomatiziranega ocenjevanja na podlagi svoje strokovne presoje. Lahko se odločijo, da bodo uporabili svojo strokovno presojo, če obstajajo informacije, ki kažejo, da splošna ocena tveganja ne odraža dejanskega stanja, vključno z informacijami finančnoobveščevalnih enot, informacijami iz poročil medijev, informacijami drugih nadzornikov ali informacijami iz nadzora na kraju samem in na daljavo. Pristojni organi bi morali jasno dokumentirati razloge za take spremembe profila tveganja ali ocene.

4.4 Korak 3: Nadzor

4.4.1 Splošne določbe

76. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da se v zvezi s subjekti ocenjevanja, ki so izpostavljeni pomembnim in zelo pomembnim tveganjem PD/FT, izvaja pogostejši in bolj poglobljen nadzor kot v zvezi s tistimi subjekti ocenjevanja, ki so izpostavljeni zmerno ali manj pomembnim tveganjem. Svoj nadzorni pristop bi morali prilagoditi, in sicer s prilagoditvijo enega ali več naslednjih elementov:
- a) narave nadzora s prilagoditvijo razmerja med orodji za nadzor na kraju samem in na daljavo;
  - b) usmerjenosti nadzora, tako da je osredotočen na splošni okvir PPDFT, vzpostavljen pri subjektih ocenjevanja, ali na upravljanje posebnih tveganj PD/FT, vključno s tveganji, povezanimi z zadevnimi produkti ali storitvami, ali na posebne vidike procesov PPDFT, kot so identifikacija strank, ocena tveganja, stalno spremljanje in dejavnosti poročanja;

- c) pogostosti nadzora z zagotavljanjem, da se subjekti ocenjevanja, ki so izpostavljeni pomembnejšim tveganjem PD/FT, nadzorujejo pogosteje kot tisti, ki so izpostavljeni manj pomembnim tveganjem, ter
- d) intenzivnosti in poglobljenosti nadzora z določitvijo obsega pregledov evidenc strank, pregledovanja vzorcev transakcij in poročil o sumljivih transakcijah na kraju samem na podlagi tveganja. Pristojni organi bi morali upoštevati, da pregled, ki temelji le na ocenjevanju politik in postopkov, ne pa na njihovem izvajanju, verjetno ne bo zadostoval, kadar je izpostavljenost tveganju PD/FT večja.

4.4.2 Strategija nadzora

- 77. Pristojni organi bi morali določiti in izvajati dolgoročnejšo strategijo nadzora na področju PPDFt, v kateri bi opredelili, kako bodo zmanjšali tveganja PD/FT, ki so jih ugotovili v vseh sektorjih in po potrebi podsektorjih pod svojim nadzorom. Strategija nadzora bi morala temeljiti na oceni tveganj na ravni sektorja, ki jo pristojni organi izvedejo v skladu s smernico št. 4.3.
- 78. Pristojni organi bi morali v strategiji nadzora določiti jasne cilje svojega pristopa k nadzoru na področju PPDFt in opredeliti, kako jih bodo dosegli v določenem časovnem okviru in z razpoložljivimi viri. V okviru tega bi morali pristojni organi v strategiji nadzora:
  - a) pojasniti, kako si bodo prizadevali za blažitev obstoječih tveganj PD/FT, ugotovljenih v sektorjih in podsektorjih pod njihovim nadzorom;
  - b) pojasniti, kako bodo zagotovili, da se ustrezna nadzorna pokritost in spremljanje, sorazmerna s tveganjem PD/FT, uporabljata za vse sektorje in podsektorje, vključno s tistimi, ki so povezani z manjšimi tveganji PD/FT. Pojasniti bi morali zlasti, kako bodo zagotovili, da se bo v sektorjih, povezanih s pomembnejšimi tveganji PD/FT, izvajal obsežnejši nadzor;
  - c) določiti vrsto nadzorniških orodij, ki jih bodo uporabili za obravnavanje posameznih vrst tveganj, kot je opisano v oddelku 4.4.4 teh smernic;
  - d) opredeliti cikle nadzornih pregledov in morebitnih preverjanj, v skladu s katerimi bodo v vsaki kategoriji tveganja nadzorovani subjekti ocenjevanja, in določiti vrsto nadzorniških orodij, ki se bodo uporabljala v posameznih ciklih;
  - e) določiti nadzorniške vire, potrebne za izvajanje strategije nadzora, in zagotoviti, da so jim na voljo zadostna sredstva;
  - f) pojasniti, kako bodo učinkovito obravnavali in reševali nastajajoča tveganja, ko se pojavijo, in sicer na način, ki ne bo negativno vplival na celotno strategijo.

4.4.3 Načrt nadzorniških aktivnosti glede PPDFt

- 79. Pristojni organi bi morali določiti in vzpostaviti načrt nadzorniških aktivnosti za vse subjekte ocenjevanja, v katerem je pojasnjeno, kako se bo njihova strategija nadzora izvajala v praksi. Pristojni organi bi morali odločiti o časovnem obdobju, ki ga zajema njihov načrt nadzorniških

aktivnosti, na primer letni ali dveletni načrt nadzorniških aktivnosti, pri čemer bi morali po potrebi upoštevati širše organizacijske omejitve.

80. Pristojni organi bi morali uskladiti vse načrte nadzorniških aktivnosti, ki pokrivajo celotno obdobje, zajeto v strategiji nadzora, da bi zagotovili ravnovesje med njimi in da bi skupaj pripomogli k izvajanju strategije nadzora. To pomeni, da bi morali, kadar je strategija nadzora določena za petletno obdobje, načrti nadzorniških aktivnosti pa se pripravljajo letno, zagotoviti, da se strategija izpolnjuje z vsemi letnimi načrti skupaj v petletnem obdobju.
81. Pristojni organi bi morali v načrtu nadzorniških aktivnosti jasno določiti nadzorniška orodja, ki jih bodo uporabljali za subjekte ocenjevanja, da bi dosegli svoje cilje v skladu s strategijo. Pristojni organi bi morali ocene tveganja v zvezi s posameznimi subjekti ocenjevanja uporabiti, da izpopolnijo svojo izbiro nadzorniških orodij za specifični subjekt ocenjevanja, usmerjenih v tveganja, značilna za navedeni subjekt ocenjevanja.
82. Pristojni organi bi morali v načrtu določiti, kako bodo nadzorne vire dodelili subjektom ocenjevanja na način, ki je sorazmeren s profilom njihovega tveganja, oblikovanim v skladu s smernico št. 4.3.
83. Pristojni organi bi morali prepoznati, da subjekti ocenjevanja, ki so izpostavljeni visokim ali zelo visokim ravnam tveganja PD/FT, morda niso sistemsko pomembni. Zato bi se morali pri odločanju o najprimernejših nadzorniških orodjih za PPFFT sklicevati na svojo oceno tveganja PD/FT in se ne bi smeli zanašati na svoje ocene bonitetnega tveganja ali tveganja ravnanja, če so na voljo, niti ne bi smeli upoštevati le sistemsko pomembnih subjektov ocenjevanja. Upoštevati bi morali, da za namene nadzora PPFFT morda ni primerno oblikovati zaključkov na podlagi ravni bonitetnega tveganja ali tveganja ravnanja.
84. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da je načrt nadzorniških aktivnosti glede PPFFT neodvisen od načrta bonitetnega nadzora, čeprav se lahko včasih pojavijo prekrivanja pri subjektih ocenjevanja, ki jih inšpekcijsko pregledujejo pristojni organi in bonitetni nadzorniki, in se lahko uporabljajo skupna ali dopolnilna nadzorniška orodja. Vsekakor pa so pristojni organi odgovorni za zagotavljanje, da so zaradi teh ukrepov v celoti doseženi cilji nadzora PPFFT.
85. Pristojni organi bi morali pri oblikovanju načrta nadzorniških aktivnosti glede PPFFT zagotoviti, da predvidijo nepredvidene dogodke, kadar se med nadzorom na kraju samem ali na daljavo ali prek drugih zanesljivih virov odkrijejo nova tveganja, na katera se morajo pristojni organi ustrezno in pravočasno odzvati.
86. Kadar morajo pristojni organi spremeniti prvotni načrt nadzorniških aktivnosti glede PPFFT, kot je prehod z nadzora na daljavo na nadzor na kraju samem ali s tematskih pregledov na celovite inšpekcijske preglede, se prilagoditi novim okoliščinam ali obravnavati nastajajoča tveganja PD/FT, bi morali imeti pri obravnavi takih sprememb načrta nadzorniških aktivnosti vzpostavljeno ustrezno ureditev notranjega upravljanja. Vse take spremembe bi morali ustrezno dokumentirati in pojasniti, kako in kdaj se bo izvajal nadzor tistih subjektov ocenjevanja, na katere vplivajo spremembe načrta.

4.4.4 Nadzorniška orodja

87. Pristojni organi bi morali prepoznati, da je vsak subjekt ocenjevanja, sektor in podsektor izpostavljen različnim ravнем tveganja PD/FT, zato se lahko vrsta in pogostost uporabljenih nadzorniških orodij med njimi razlikujeta. Da bi zagotovili učinkovito uporabo nadzorniških virov, bi morali izbrati taka nadzorniška orodja, ki bodo verjetno imela večji vpliv na skladnost subjektov ocenjevanja ali jim omogočila, da zajamejo večji del sektorja. Kadar si prizadevajo bolje razumeti, kako sektor ali posamezne vrste subjektov ocenjevanja upravljajo specifična tveganja PD/FT, bi se morali poslužiti tematskih pregledov, da bi to dosegli.
88. Pristojni organi bi morali dobro poznati vsa nadzorniška orodja, ki so jim na voljo za izvajanje njihove strategije nadzora in načrta nadzorniških aktivnosti. Pridobiti bi morali razumevanje prednosti in slabosti, povezanih z vsakim nadzorniškim orodjem, vključno s ravno poglobljenosti in intenzivnosti, ki bi jo lahko dosegli z vsakim nadzorniškim orodjem, ter proučiti, kako bi lahko učinkovito uporabili najširši nabor nadzorniških orodij, ki so jim na voljo, med drugim vključno s celovitimi ali delnimi inšpekcijskimi pregledi na kraju samem, *ad hoc* inšpekcijskimi pregledi, tematskimi inšpekcijskimi pregledi, zahtevami po informacijah v zvezi s PPFT, ponovnimi inšpekcijskimi pregledi, pregledi na daljavo ter povratnimi informacijami in smernicami za sektor.
89. Pristojni organi bi morali izbrati najučinkovitejša nadzorniška orodja za subjekte ocenjevanja, da bi obravnavali specifično nadzorno potrebo ali cilj. Pri izbiri nadzorniških orodij bi se morali sklicevati na svoje sektorske in posamične ocene tveganja PD/FT ter poleg tega upoštevati:
- a) število subjektov ocenjevanja in sektorjev pod nadzorom pristojnega organa;
  - b) specifične značilnosti raznih nadzorniških orodij, kadar se uporabljajo samostojno ali v kombinaciji drugo z drugim;
  - c) vire, potrebne za uporabo raznih nadzorniških orodij;
  - d) čas, ki je potreben, da nadzorniško orodje doseže svoj namen in vpliva na skladnost subjektov ocenjevanja z obveznostmi glede PPFT.
90. Pristojni organi bi morali biti prožni, da bi lahko uporabo nadzorniških orodij prilagodili tudi v odziv na nastajajoča tveganja PD/FT na ravni subjekta ocenjevanja, sektorja ali podsektorja, ko se ta pojavijo. To pomeni, da bi morali pristojni organi, kadar ugotovijo nastajajoče tveganje PD/FT, bodisi na podlagi zahtev po informacijah v zvezi s PPFT, drugih nadzorniških orodij ali kako drugače, proučiti, ali je morda potrebna nadaljnja in bolj poglobljena ocena s pregledom na daljavo ali inšpekcijskim pregledom na kraju samem, da se zagotovi, da so sistemi in kontrole subjekta ocenjevanja dovolj zanesljivi za ublažitev nastajajočega tveganja. Zato inšpekcijski pregledi na kraju samem pristojnim organom omogočajo, da:
- a) pridobijo poglobljeno razumevanje splošnega pristopa subjekta ocenjevanja k PPFT, vključno s praksami, upravljanjem, ravnanjem zaposlenih in kulturo;
  - b) razpravljajo o morebitnih tveganjih, rezultatih nadzorniških aktivnosti in težavah, s katerimi se morda srečuje subjekt ocenjevanja, ter načinih za njihovo reševanje;

- c) svoja nadzorniška pričakovanja sporočijo neposredno subjektom ocenjevanja.
91. Pristojni organi bi morali zlasti pri nadzoru subjektov ocenjevanja, ki predstavljajo visoko in zelo visoko raven tveganja PD/FT, razmisliti o uporabi inšpekcijskih pregledov na kraju samem, in sicer kot takih ali v povezavi z drugimi nadzorniškimi orodji. Ti inšpekcijski pregledi vključujejo vsaj pregled politik in postopkov subjektov ocenjevanja na področju PPDFT ter oceno njihovega izvajanja v praksi, med drugim na podlagi razgovorov s ključnim osebjem, preskušanja sistemov, ki se uporabljajo pri skladnosti z obveznostmi glede PPDFT, ter pregleda ocene tveganja in dokumentacije strank. Pristojni organi bi morali na podlagi obsega in zapletenosti poslovanja subjekta ocenjevanja proučiti, ali bo celovit inšpekcijski pregled na kraju samem zajemal celotno poslovanje subjekta ocenjevanja ali pa se je bolj smiselno osredotočiti na specifično poslovno področje v okviru subjekta ocenjevanja. Čeprav bi morali pristojni organi, kadar je obseg pregleda omejen na specifično poslovno področje, pridobiti razumevanje stičnih točk med sistemi in kontrolami, ki se uporabljajo na tem poslovnem področju, ter tistimi, ki se uporabljajo v širši instituciji, in kadar se ugotovijo pomanjkljivosti v sistemih in kontrolah poslovnega področja, bi si morali prizadevati oceniti, ali in kako bi to lahko vplivalo na celoten subjekt ocenjevanja.
92. Pristojni organi bi morali pri odločanju o tem, ali naj se v zvezi s subjektom ocenjevanja opravi celovit pregled na kraju samem, upoštevati naslednje dejavnike:
- a) ali obstaja potreba po pridobitvi dodatnih ali izčrpnih informacij o subjektu ocenjevanja, ki jih je mogoče pridobiti le z elementi pregleda na kraju samem;
  - b) katere vrste informacij so potrebne ter kako jih učinkovito in celovito pridobiti;
  - c) ali je iz rezultatov prejšnjih inšpekcijskih pregledov na kraju samem ali pregledov na daljavo, ki jih je opravil pristojni organ ali ustrezni bonitetni nadzorniki ali, če je subjekt ocenjevanja del skupine, pristojni organi, odgovorni za nadzor drugih subjektov v skupini, če so na voljo, razvidna nizka raven skladnosti z obveznostmi glede PPDFT ali slaba kultura skladnosti v subjektu ocenjevanja ali v skupini, kar lahko vpliva na subjekt ocenjevanja;
  - d) ali so subjekti ocenjevanja v preteklosti že kršili svoje obveznosti glede PPDFT in ali so to storili večkrat;
  - e) katero vrsto nadaljnjih nadzorniških ukrepov, če sploh, je pristojni organ predhodno uporabil v zvezi s subjektom ocenjevanja in
  - f) ali so subjekti ocenjevanja pred tem že dokazali svojo zavezanost odpravi pomanjkljivosti in ali so za to sprejeli odločne ukrepe.
93. Pristojni organi bi morali razmisliti o uporabi pregledov na daljavo, kadar bi lahko zadoščal manj poglobljen nadzorniški pristop ali kadar so subjekti ocenjevanja izpostavljeni nizkim ravnem tveganja PD/FT. Pregledi na daljavo vključujejo predvsem dokumentacijski pregled pisnih politik in postopkov na področju PPDFT ter ocene tveganja, ne vključujejo pa poglobljene ocene o tem, kako učinkovito subjekt ocenjevanja te politike in postopke izvaja v praksi. Pregledi na daljavo, ki jih je mogoče tudi šteti za predhodni korak k temeljitejšim pregledom z inšpekcijskimi

pregledi na kraju samem, ki bi dopolnjevali aktivnosti na daljavo, se lahko uporabljajo v povezavi z drugimi nadzorniškimi orodji.

94. V nekaterih primerih bi morali pristojni organi preučiti, ali bi bila morda učinkovitejša kombinacija dveh ali več orodij. To vključuje primere, v katerih ima pristojni organ pomisleke glede točnosti informacij, prejetih med pregledi na daljavo ali v okviru zahtev po informacijah v zvezi s PPDFT. V takih okoliščinah je morda potrebno, da pristojni organi te informacije preverijo z inšpekcijskim pregledom na kraju samem, ki na splošno zajema elemente, kot so vzorčenje transakcij in dokumentacije strank ter razgovori s ključnim osebjem in člani upravljalnega organa. Pristojni organi bi morali imeti možnost, da po potrebi izvajajo *ad hoc* inšpekcijske preglede, ki niso del njihove strategije nadzora in načrta nadzorniških aktivnosti. Potreba po takih inšpekcijskih pregledih lahko nastane zaradi specifičnega dogodka, ki lahko sektor/podsektor ali subjekte ocenjevanja izpostavi večjemu tveganju PD/FT, ali zaradi znatnih sprememb v izpostavljenosti sektorja/podsektorja ali subjekta ocenjevanja tveganju PD/FT, lahko pa se zgodi, ker pristojni organ odkrije nekatere informacije, med drugim na podlagi prijav nepravilnosti, razširjenih javnih obtožb o nepravilnostih, nove tipologije PD/FT ali nadzorniških ugotovitev v zvezi s sistemi in kontrolami na področju PPDFT ali širšega kontrolnega okolja. Kadar se pristojni organ odloči, da je *ad hoc* inšpekcijski pregled upravičen, bi moral določiti obseg inšpekcijskega pregleda, njegovo osredotočenost in to, ali bo vključeval katere koli elemente pregleda na kraju samem ter ali je treba vključiti druge nadzornike in z njimi sodelovati.
95. Kadar pristojni organi inšpekcijski pregled opravijo na daljavo v virtualnem okolju, bi morali razmisliti o učinkovitosti tega nadzorniškega orodja in o tem, ali sodelovanje s subjektom ocenjevanja izpolnjuje pogoje za inšpekcijski pregled na kraju samem in ali je sorazmerno s tveganjem PD/FT, ki ga subjekt ocenjevanja predstavlja. Pristojni organi bi morali preučiti, ali je inšpekcijski pregled na kraju samem primernejši pri nadzoru subjektov ocenjevanja, ki predstavljajo visoko ali zelo visoko raven tveganja PD/FT, in v okoliščinah, v katerih si pristojni organi prizadevajo za poglobljeno razumevanje celotnega okolja sistemov in kontrol na področju PPDFT v subjektu ocenjevanja.
96. Pristojni organi bi morali razmisliti o najučinkovitejšem nadzornem instrumentu za zagotovitev, da subjekti ocenjevanja, ki so del skupine, učinkovito izvajajo politike in postopke na ravni skupine, in sicer z uporabo podobnih vidikov, kot veljajo za posamezne subjekte ocenjevanja, kot je pojasnjeno zgoraj. Če skupina posluje čezmejno, bi moral glavni nadzornik¹⁵ sodelovati z drugimi pristojnimi organi, vključenimi v nadzor subjektov ocenjevanja v skupini prek kolegijev za PPDFT, če ti obstajajo, ali prek drugih kanalov in mehanizmov sodelovanja, vključno s tistimi, ki so navedeni v smernicah organa EBA o sodelovanju¹⁶. To sodelovanje lahko med drugim vključuje:
- a) obseg medsebojne pomoči, opisan v smernici št. 9 Smernic o kolegijih PPDFT;

¹⁵ Glavni nadzornik je določen v skladu s skupnimi smernicami evropskih nadzornih organov (JC 2019 81) o sodelovanju in izmenjavi informacij za namene Direktive (EU) 2015/849 med pristojnimi organi, ki nadzorujejo kreditne in finančne institucije (Smernice o kolegijih PPDFT). Na splošno je glavni nadzornik pristojni organ, ki je odgovoren za nadzor na področju PPDFT v državi članici, v kateri je sedež skupine.

¹⁶ [Smernice organa EBA o sodelovanju in izmenjavi informacij med bonitetnimi nadzorniki, nadzorniki za PPDFT in finančnoobveščevalnimi enotami v skladu s členom 117\(6\) Direktive 2013/36/EU](#), december 2021.

- b) dogovor o uporabi posebnega nadzorniškega orodja ali nadzorniškega ukrepa z drugimi pristojnimi organi, ki so odgovorni za nadzor drugih subjektov ocenjevanja v skupini. To lahko vključuje izvedbo inšpekcijskega pregleda ali običajnega pregleda skupaj z drugimi pristojnimi organi ali skupno prilagoditev osredotočenosti nadzorniškega orodja za učinkovitejšo blažitev horizontalnih tveganj v skupini;
  - c) izmenjavo informacij v zvezi z oceno tveganja PD/FT subjekta ocenjevanja ali sektorja, če je ustrezno;
  - d) izmenjavo informacij v zvezi z načrtovanimi nadzorniškimi inšpekcijskimi pregledi ali običajnimi pregledi in poznejšimi zadevnimi ugotovitvami;
  - e) izmenjavo informacij, povezanih s pomanjkljivostmi ali kršitvami, ki jih ugotovijo drugi pristojni organi.
97. Pristojni organi bi morali imeti celovit pregled nad vsemi nadzorniškimi orodji, ki jih uporabljajo. Spremljati bi morali njihovo izvajanje in učinkovitost ter jih po potrebi prilagajati.

4.4.5 Nadzorniške prakse in nadzorniški priročnik

98. Da bi pristojni organi izpolnili svoje obveznosti iz Direktive (EU) 2015/849, bi morali zagotoviti, da so subjekti ocenjevanja vzpostavili zanesljive sisteme in kontrole na področju PPFFT ter da so ti sistemi in kontrole dovolj učinkoviti za preprečevanje in odkrivanje PD/FT. Ukrepi, ki jih sprejmejo za ocenjevanje sistemov in kontrol subjekta ocenjevanja na področju PPFFT, bi morali biti določeni v posebnem nadzorniškem priročniku za PPFFT. To pristojnim organom omogoča, da zagotovijo dosledno uporabo nadzorniških orodij in strokovne presoje. Pri pripravi priročnika bi morali pristojni organi zagotoviti, da ta vsebuje dovolj podrobnosti o vseh aktivnostih, ki jih morajo opraviti zadevni nadzorniki za učinkovito izvajanje nadzora, vendar bi moral biti tudi dovolj prožen, da lahko nadzorniki uporabijo svojo strokovno presojo in po potrebi prilagodijo nadzorniški pristop.
99. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da subjekti ocenjevanja po potrebi imenujejo pooblaščen osebe za zagotavljanje skladnosti z obveznostmi glede PPFFT v skladu s členom 8(4) Direktive (EU) 2015/849. Pristojni organi bi morali sprejeti tudi ukrepe, pri katerih se upošteva tveganje, da preverijo, ali ima pooblaščen oseba za zagotavljanje skladnosti z obveznostmi glede PPFFT, ki ga imenuje subjekt ocenjevanja, potrebno raven integritete ter strokovnega znanja in izkušenj za učinkovito opravljanje svojih nalog.¹⁷ To lahko vključuje sestanek s pooblaščen osebo za zagotavljanje skladnosti z obveznostmi glede PPFFT ali zahtevo, da subjekt ocenjevanja predloži povzetek strokovnega znanja te pooblaščen osebe ter vse druge informacije, ki jih pristojni organ šteje za pomembne. Pristojni organi bi morali razmisliti o tem, ali naj tako oceno izvedejo v okviru svojih nadzorniških aktivnosti, med drugim med inšpekcijskimi pregledi na kraju samem ali pregledi na daljavo, ali kot samostojno oceno.

---

¹⁷ [Posvetovalni dokument](#) o osnutku smernic o politikah in postopkih v zvezi z upravljanjem skladnosti ter vlogi in odgovornostih pooblaščen osebe za zagotavljanje skladnosti z obveznostmi glede PPFFT v skladu s členom 8 in poglavjem VI Direktive (EU) 2015/849.

100. Če ima pristojni organ na podlagi preverjanj, opisanih v odstavku 99, pomisleke, da pooblaščen oseba za zagotavljanje skladnosti z obveznostmi glede PPFFT morda ni primerna, bi moral o svojih pomislekih obvestiti ustreznega bonitetnega nadzornika¹⁸ in z bonitetnimi nadzorniki proaktivno deliti vse informacije, ki vzbujajo te pomisleke. Poleg tega:

- a) bi morali pristojni organi, kadar ocena ustreznosti pooblaščen osebe za zagotavljanje skladnosti z obveznostmi glede PPFFT ni v pristojnosti bonitetnega nadzornika, uporabiti potrebne ukrepe za odpravo te težave brez nepotrebnega odlašanja, kot so zahteva, da se pooblaščen oseba za zagotavljanje skladnosti z obveznostmi glede PPFFT udeleži dodatnega usposabljanja ali izboljša poklicne kvalifikacije, zahteva za okrepljeno upravljanje ali reorganizacijo vloge pooblaščen osebe za zagotavljanje skladnosti z obveznostmi glede PPFFT, ali zahteva za imenovanje nadomestne ali dodatne pooblaščen osebe za zagotavljanje skladnosti z obveznostmi glede PPFFT;
- b) bi morali pristojni organi, kadar so bonitetni nadzorniki pristojni za ocenjevanje ustreznosti pooblaščen osebe za zagotavljanje skladnosti z obveznostmi glede PPFFT¹⁹, sodelovati z njimi med prvotnim ocenjevanjem, po potrebi pa tudi med morebitnimi ponovnimi ocenami ustreznosti, ki jih opravijo bonitetni nadzorniki²⁰. Pristojni organi bi morali z ustreznimi bonitetnimi nadzorniki deliti vse pomembne informacije, ki bi lahko vplivale na oceno ali ponovno oceno ustreznosti pooblaščen osebe za zagotavljanje skladnosti z obveznostmi glede PPFFT, vključno s priporočili ukrepov, ki jih predlagajo, kot je opisano v točki (a) zgoraj, ki bi jih bilo mogoče sprejeti z vidika nadzora na področju PPFFT za ublažitev težav.

101. Pristojni organi bi morali v nadzorniškem priročniku opredeliti ukrepe, ki jih morajo sprejeti nadzorniki pri uporabi različnih nadzorniških orodij. V priročniku bi morali opredeliti vsaj:

- a) postopek in metodologijo, ki ju uporabljajo pri ocenjevanju tveganj PD/FT, povezanih s subjekti ocenjevanja in sektorji/podsektorji. Pojasniti bi morali tudi postopek, ki ga uporabljajo nadzorniki, kadar želijo na podlagi svoje strokovne presoje spremeniti oceno tveganja subjekta ocenjevanja;
- b) možne primere, v katerih morajo nadzorniki sodelovati z drugimi deležniki, kot je navedeno v oddelku 1.4.1 teh smernic, in pojasniti postopek, kako naj to sodelovanje poteka v praksi;
- c) postopek, ki bi ga morali nadzorniki upoštevati pri izvajanju vsakega nadzorniškega orodja in pojasnjevanju elementov, ki bi jih bilo treba preizkusiti. Pristojni organi bi morali jasno določiti ključne razlike med nadzorniškimi orodji, ki so jim na voljo. To pomeni, da bi morali

¹⁸ Zlasti v skladu z odstavkom 19 prihodnjih smernic organa EBA o sodelovanju in izmenjavi informacij med bonitetnimi nadzorniki, nadzorniki za preprečevanje pranja denarja/financiranja terorizma in finančnoobveščevalnimi enotami v skladu z Direktivo 2013/36/EU.

¹⁹ Skupne smernice organov ESMA in EBA o ocenjevanju primernosti članov upravljalnega organa in nosilcev ključnih funkcij v skladu z Direktivo 2013/36/EU in Direktivo 2014/65/EU, [EBA/GL/2021/06](#).

²⁰ To vključuje tudi, kot je predvideno v oddelkih 6.1 in 6.3 prihodnjih smernic organa EBA o sodelovanju in izmenjavi informacij med bonitetnimi nadzorniki, nadzorniki za preprečevanje pranja denarja/financiranja terorizma in finančnoobveščevalnimi enotami v skladu z Direktivo 2013/36/EU.

pojasniti vsaj obseg, v katerem naj bi nadzorniki pri subjektih ocenjevanja izvajali preizkušanje:

- i) ustreznosti relevantnih politik in postopkov ter tega, ali so povezani z oceno tveganja poslovanja podjetja,
  - ii) ali so bili vzpostavljeni ustrezni postopki in ali delujejo v skladu s pričakovanji,
  - iii) ustreznosti in popolnosti ocen tveganja poslovanja podjetja ter tega, koliko vplivajo na splošni pristop k PPDFT,
  - iv) ustreznosti ocen tveganja strank in obsega, v katerem vplivajo na veljavno raven zahtev glede skrbnega preverjanja strank,
  - v) ustreznosti ureditve notranjega upravljanja in notranjih linij poročanja v zvezi s skladnostjo z obveznostmi glede PPDFT, vključno s kakovostjo in količino upravljaljskih informacij,
  - vi) primernosti osebe, ki opravlja funkcijo pooblaščenih oseb za zagotavljanje skladnosti z obveznostmi glede PPDFT v okviru subjekta ocenjevanja, kot je opredeljeno v členu 8(4) Direktive (EU) 2015/849, in ukrepov, ki bi jih morali nadzorniki sprejeti za izvedbo te ocene;
- d) vrste sodelovanja in komunikacije, ki bi jih moral imeti nadzornik s subjektom ocenjevanja pred uporabo nekega nadzorniškega orodja, med njo in po njej;
- e) pri sporočanju ugotovitev inšpekcijskih pregledov ali navadnih presoj okvirne roke, ki bi jih morali upoštevati pristojni organi in subjekti ocenjevanja;
- f) kako oceniti, ali so sistemi in kontrole na področju PPDFT, ki so jih vzpostavili subjekti ocenjevanja, dovolj učinkoviti in sorazmerni s tveganji PD/FT, ki jim je izpostavljen subjekt ocenjevanja. Pristojni organi bi morali določiti vsaj glavna področja, na katera bi se moral nadzornik osredotočiti, saj bi lahko kazala na nezadostno učinkovitost v subjektu ocenjevanja. Nekateri kazalniki, ki lahko nakazujejo, da se okvir za PPDFT izvaja učinkovito, med drugim vključujejo:
- vii) osebje v subjektu ocenjevanja dobro razume parametre, ki se uporabljajo za različne sisteme, in lahko pojasni razloge za rezultate teh sistemov,
  - viii) sisteme in postopke, ki se uporabljajo za preverjanje strank in transakcij, zagotavljajo pričakovane rezultate, ki so v skladu z rezultati drugih podobnih subjektov ocenjevanja v sektorju,
  - ix) politike in postopke za opredelitev in analizo sumljivih ali neobičajnih transakcij ter njihovo sporočanje finančnoobveščevalnim enotam ali drugim ustreznim organom,
  - x) zaposleni v subjektu ocenjevanja dobro razumejo politike in postopke na področju PPDFT ter njihovo uporabo v praksi,

- xi) razna notranja in zunanja poročila, kot so notranja in zunanja revizija ali svetovalci, ne vzbujajo pomislekov glede skladnosti subjekta ocenjevanja z obveznostmi glede PPDFT,
  - xii) vsem ustreznim članom osebja in višjemu vodstvu v subjektu ocenjevanja je zagotovljeno zadostno in ustrezno usposabljanje,
  - xiii) subjekt ocenjevanja izvaja prakse poštenega spodbujanja, vključno s prejemki in drugimi nagradami, ki neposredno ali posredno ne spodbujajo nezdravih delovnih praks ali kulture,
  - xiv) zadostno in ustrezno poročanje o vodenju na vseh ravneh upravljanja,
  - xv) vzpostavljena je ustrezna ureditev upravljanja z jasno vlogo višjega vodstva v okviru PPDFT;
- g) obseg, v katerem se od nadzornika pričakuje, da bo preveril trdnost sistemov in kontrol na področju PPDFT, izvajanje politik in postopkov na področju PPDFT ter učinkovitost ocene tveganja poslovanja podjetja;
  - h) primere, v katerih se od nadzornikov pričakuje, da bodo uporabili nadzorniško presojo;
  - i) kadar nadzorniško orodje vključuje vzorčenje dokumentacije ali transakcij strank, bi bilo treba v priročniku pojasniti metodologijo vzorčenja, vključno z najmanjšo velikostjo vzorca in merili za izbor vzorca;
  - j) ukrepe, ki jih morajo nadzorniki sprejeti po inšpekcijskem pregledu za zagotovitev, da subjekti ocenjevanja ustrezno obravnavajo nadzorniške ugotovitve, in primere, v katerih je morda potreben ponovni inšpekcijski pregled, kot je določeno v oddelku 4.4.8 teh smernic, in
  - k) ureditev upravljanja na ravni pristojnega organa za odobritev rezultatov inšpekcijskih pregledov ali pregledov, vključno s postopkom odločanja v zvezi s sankcijami in upravnimi ukrepi.
101. A) Pristojni organi bi morali pri oblikovanju politike vzorčenja upoštevati, da se subjekti ocenjevanja razlikujejo z več vidikov, kot so število in vrsta produktov in storitev ter število in vrsta strank in transakcij. To pomeni, da bodo pristojni organi morda morali prilagoditi svoj pristop k vzorčenju v zvezi z zadevnim subjektom ocenjevanja. Pri tem bi morali upoštevati vsaj naslednja merila za izbor smiselnega vzorca:
- a) vzorčenje bi moralo pristojnim organom pomagati pri doseganju ciljev določenega nadzorniškega orodja, ki se uporablja za ocenjevanje. To pomeni, da bi moral biti vzorec sestavljen iz smiselnega števila dokumentacije ali transakcij stranke, ki predstavljajo raznolikost strank, produktov in storitev v različnih kategorijah tveganj, pri čemer sta velikost in sestava tega vzorca odvisna od:
    - i) ciljev nadzorniškega orodja, ki se uporablja za ocenjevanje,
    - ii) različnih kategorij tveganja strank v okviru subjekta ocenjevanja in delež strank, ki predstavljajo pomembno ali zelo pomembno tveganje PD/FT,

- iii) narave, velikosti in kompleksnosti poslovanja subjekta ocenjevanja;
  - b) preverjanja, opravljena v okviru vzorčenja, bi morala biti dovolj izčrpna in poglobljena, da pristojnemu organu omogočijo dosego želenega cilja nadzora;
  - c) vzorčenje bi moralo biti uravnoteženo z drugimi nadzorniškimi aktivnostmi, ki so del nadzorniškega orodja, kot so pregledovanje sistemov, ureditve upravljanja ter politik in postopkov.
102. Politika pristojnih organov v zvezi z vzorčenjem bi morala biti prožna in omogočati prilagoditve na podlagi ravni tveganja ali novih informacij, vključno z informacijami, pridobljenimi v okviru njihovih nadzorniških aktivnosti. To pomeni, da lahko pristojni organi spremenijo velikost vzorca, kategorije strank, produkte, storitve ali transakcije, vključene v vzorec, ali posebna preverjanja, opravljena pred inšpekcijskim pregledom ali pregledom ali med njim. Kadar vzorčenje kaže na sistemsko neizpolnjevanje veljavnih obveznosti glede PPDT v imenu subjekta ocenjevanja, bi morali pristojni organi raziskati temeljni vzrok tega neizpolnjevanja, kar lahko vključuje nadaljnja preverjanja ali nadzorniške aktivnosti, vključno z dodatnim vzorčenjem ali razgovori s ključnim osebjem.
103. Nadzorniški priročnik bi bilo treba redno pregledovati in po potrebi posodabljeni, zlasti če so nastale pomembne spremembe, ki bi lahko vplivale na nadzorni pristop, vključno s spremembami, uvedenimi s pravnim okvirom ali mednarodnimi smernicami, ali spremembami, ki so potrebne zaradi povratnih informacij, ki so jih prejeli pristojni organi v zvezi z ustreznostjo njihovega nadzornega pristopa, med drugim od funkcije notranje revizije ali zunanjih organov, kot so Projektna skupina za finančno ukrepanje, Svet Evrope ali evropski nadzorni organi. Na podlagi tega pregleda bi morali pristojni organi oceniti pridobljena spoznanja in obravnavati morebitne ugotovljene pomanjkljivosti. Ustrezne nadzornike bi bilo treba nemudoma seznaniti z vsemi spremembami priročnika.

4.4.6 Zagotavljanje kakovosti

104. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da nadzor na področju PPDT dosledno izvajajo vsi nadzorniki. Zato bi morali vzpostaviti preverjanja zagotavljanja kakovosti, da bi zagotovili, da vsi nadzorniki dosledno uporabljajo nadzorniška orodja in prakse v skladu z nadzorniškimi priročnikom. Taka preverjanja bi morala vključevati vsaj pregled, ki ga opravi funkcija notranje revizije, in uporabo načela štirih oči. Pristojni organi bi morali kot druga sredstva za doseganje doslednosti pri nadzoru uporabljati tudi usposabljanje osebja, mentorstvo in sledenje na delovnem mestu med nadzorniki.
105. Pristojni organi bi morali zagotoviti točnost in zanesljivost informacij, ki jih za namene ocene tveganja ali drugih nadzorniških orodij zberejo od subjektov ocenjevanja. Da bi to zagotovili, bi morali te informacije vsaj navzkrižno primerjati z informacijami, ki so jim že na voljo v zvezi z zadevnim subjektom ocenjevanja ali podobnimi subjekti ocenjevanja, ali z informacijami, prejetimi iz drugih zanesljivih virov, vključno z bonitetnimi nadzorniki, drugimi pristojnimi organi ali finančnoobveščevalnimi enotami.

106. Kadar pristojni organi ugotovijo, da se informacije, ki jih je predložil eden ali več subjektov ocenjevanja, zdijo netočne ali nepopolne, bi morali sprejeti ukrepe za razjasnitev teh nedoslednosti in si prizadevati za pridobitev točnih informacij. V takih okoliščinah bi morali razmisliti o najprimernejšem nadzorniškem ukrepu za obravnavo tega vprašanja, in sicer glede na obseg in vrsto ugotovljenih netočnosti. Ukrepi lahko vključujejo zahtevo po pojasnilih neposredno od subjekta ocenjevanja, izvedbo *ad hoc* inšpekcijskega pregleda subjekta ocenjevanja ali uvedbo nekaterih nadzorniških ukrepov.

107. Pristojni organi bi morali upoštevati vire, potrebne za načrtovanje in izvajanje potrebnih preverjanj zagotavljanja kakovosti. V nekaterih primerih bo morda treba vključiti nekatere specializirane vire z informacijskega ali drugih področij.

4.4.7 Uporaba storitev zunanjih strani

108. Kadar pristojni organi za izvajanje svojega načrta nadzorniških aktivnosti, nekaterih delov načrta ali posebne nadzorniške naloge uporabljajo storitve zunanjih svetovalcev ali revizorjev, bi morali vedno zagotoviti, da te zunanje strani:

- a) imajo zadostno znanje in spretnosti za izvajanje posebnih nadzorniških nalog, za katere so jih pristojni organi najeli;
- b) jasno razumejo regulativna pričakovanja in obseg dela, ki ga morajo opraviti;
- c) imajo dostop do posebnih smernic, v katerih so jasno določeni pogoji za njihovo sodelovanje, pa tudi do postopkov, ki jih morajo upoštevati pri svojem delovanju;
- d) vodijo zadostno evidenco, v kateri so opisani ukrepi, ki so jih sprejeli za opravljanje zahtevanih nalog, ter pojasnjeni razlogi za njihove sklepe in ugotovitve;
- e) opravijo zahtevane naloge v skladu z visokim standardom kakovosti. To lahko vključuje to, da pristojni organi pregledajo drugo delo, ki ga opravi zunanja stran, ali sodelujejo pri nekaterih aktivnostih, ki jih je ta opravila v njihovem imenu;
- f) prijavijo vsa morebitna nasprotja interesov, pri čemer bi morali pristojni organi, če se izkaže, da nasprotja interesov obstajajo, zagotoviti, da se ustrezno obvladujejo in odpravijo. Če nasprotja interesov ni mogoče odpraviti, bi morali pristojni organi sodelovanje z zadevno zunanjo stranjo zavrniti ali prekiniti.

109. Če pristojni organi v okviru svojega nadzornega postopka dosledno uporabljajo strokovnjake, bi morali to upoštevati v načrtu nadzorniških aktivnosti in nadzorniškem priročniku.

110. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da imajo dovolj notranjega strokovnega znanja, da lahko pregledajo in po potrebi ustrezno izpodbijajo delo, ki ga v njihovem imenu opravijo zunanje strani.

111. Kadar subjekti ocenjevanja na svojo pobudo ali na zahtevo pristojnih organov najamejo zunanje revizorje ali svetovalce, da ocenijo njihovo izpolnjevanje obveznosti glede PPDFT, bi morali pristojni organi zagotoviti, da so:

- a) obveščeni o obsegu pregleda, ki ga izvajajo zunanje strani;
- b) obveščeni o spretnostih, znanju in izkušnjah strokovnjakov, zaposlenih pri zunanjih straneh, ki bodo izvajale ocenjevanje, in
- c) redno obveščeni o rezultatih in ugotovitvah dela strokovnjakov, vključno s primeri, ko strokovnjaki stalno poročajo o odsotnosti pomanjkljivosti ali ugotovitev.

112. Pristojni organi bi morali upoštevati delo zunanjih strani in ga po potrebi proučiti v svojih nadaljnjih nadzorniških ukrepih ali v okviru stalnega nadzora. Analizirati bi morali razloge za morebitna ugotovljena neskladja med delom strokovnjakov zunanjih strani in lastnimi ugotovitvami iz nadzornih inšpekcijskih pregledov ali običajnih pregledov ter to analizo upoštevati v svoji oceni tveganja subjekta ocenjevanja. Če imajo pristojni organi pomisleke glede splošne kakovosti dela, ki ga opravijo strokovnjaki zunanjih strani, kot je opisano v odstavkih 108 in 111, bi morali razmisliti o vključitvi pregleda tega dela v svoje prihodnje inšpekcijske preglede ali običajne preglede v okviru subjekta ocenjevanja.

113. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da so vzpostavljeni portali za zagotavljanje, da jim lahko strokovnjaki zunanjih strani po potrebi neposredno sporočajo vse nepravilnosti, pomanjkljivosti ali kršitve v okviru subjekta ocenjevanja, in sicer ne glede na to, ali njihove storitve uporabljajo pristojni organi ali subjekti ocenjevanja.

4.4.8 Nadaljnji nadzorniški ukrepi

114. Pristojni organi bi morali biti prepričani, da subjekti ocenjevanja ustrezno obravnavajo in učinkovito odpravijo vse kršitve ali pomanjkljivosti v zvezi s sistemi in kontrolnim okoljem za PPFFT. Pristojni organi bi morali sprejeti vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se ravnanje ali dejavnosti subjekta ocenjevanja spremenijo ali opustijo.

115. Pri odločanju o najučinkovitejših nadaljnjih nadzorniških ukrepih bi morali izbrati nadzorniška orodja ali ukrepe, ki so sorazmerni s pomembnostjo pomanjkljivosti in resnostjo ugotovljenih kršitev, ter upoštevati stopnjo tveganja, ki mu je izpostavljen subjekt ocenjevanja. To pomeni, da bodo v zvezi s hudimi kršitvami in pomembnimi pomanjkljivostmi²¹, ugotovljenimi pri subjektu ocenjevanja, ki je izpostavljen pomembnemu ali zelo pomembnemu tveganju PD/FT, potrebni intenzivnejše spremljanje in več nadzorniških virov kot za manj hude kršitve ali nepomembne pomanjkljivosti pri subjektih ocenjevanja z manj pomembnim tveganjem. V najresnejših primerih lahko na primer pristojni organi opravijo ponovni inšpekcijski pregled, da zagotovijo, da se vse pomanjkljivosti učinkovito ublažijo, in morda razmislijo o odpravi pomanjkljivosti, medtem ko lahko v manj hudih primerih zadostuje, da od subjekta ocenjevanja prejmejo potrditev, da so bila vprašanja obravnavana v skladu z načrtom za odpravo pomanjkljivosti, ki so ga predlagali.

116. Pri določanju najučinkovitejših nadaljnjih nadzorniških ukrepov v skladu z odstavkoma 114 in 115 zgoraj bi morali pristojni organi upoštevati vsaj:

---

²¹ Več podrobnosti o tem, kako določiti pomembnost pomanjkljivosti, je na voljo v regulativnih tehničnih standardih, ki jih je organ EBA pripravil v skladu s členom 9a uredbe o EBA.

- a) ali bodo po izvedbi načrta odprave pomanjkljivosti, ki ga je pristojnemu organu predlagal subjekt ocenjevanja, obravnavane in učinkovito odpravljene vse kršitve in pomanjkljivosti. Pristojni organi bi morali biti zadovoljni s časovnim načrtom, ki ga predlaga subjekt ocenjevanja za dokončanje odpravljanja pomanjkljivosti, in bi ga morali izpodbijati, če je nerealen ali če predlagani ukrepi niso dovolj zanesljivi za odpravo specifičnih pomanjkljivosti;
- b) ali naj uporabijo eno od nadzorniških orodij, nadzorniških ukrepov ali sankcij ali njihovo kombinacijo, da bi zagotovili, da se kršitve in pomanjkljivosti v subjektu ocenjevanja obravnavajo in odpravijo na najučinkoviteje in pravočasno;
- c) nujnost odprave kršitev in pomanjkljivosti, saj lahko v zvezi z nekaterimi od njih potrebno nujnejše ukrepe subjektov ocenjevanja, kar pomeni, da bi morali pristojni organi zagotoviti, da subjekt ocenjevanja daje zadostno prednost odpravi teh pomanjkljivosti;
- d) čas, potreben za odpravo določenih kršitev ali pomanjkljivosti, pri čemer bi moral subjekt ocenjevanja uvesti ustrezne začasne ukrepe za zmanjšanje tveganja, kadar bi lahko njihovo odpravljanje trajalo dlje časa;
- e) verjetnost ponovitve ali sistemske kršitve ali pomanjkljivosti, ki jo je mogoče oceniti s proučitvijo prejšnjih napak v subjektu ocenjevanja, in čas, v katerem subjekt ocenjevanja ni izvajal učinkovitih sistemov in kontrol; nadaljnje ukrepanje pristojnega organa ne bi smelo biti osredotočeno le na odpravo ene specifične težave, temveč na zagotovitev, da subjekt ocenjevanja odpravi sistemsko napako;
- f) morebitni vpliv kršitve ali pomanjkljivosti na širše kontrolno okolje na ravni subjektov ocenjevanja, zaradi česar so lahko potrebni sodelovanje z bonitetnimi nadzorniki v skladu s smernicami organa EBA o sodelovanju²² in morebitni nadaljnji ukrepi tudi z bonitetnega vidika;
- g) sposobnost in pripravljenost subjekta ocenjevanja, da odpravi pomanjkljivosti, ki so jih ugotovili pristojni organi, vključno s tem, v kolikšnem obsegu so nosilci ključnih funkcij in višje vodstvo v subjektu ocenjevanja vključeni v postopek odprave pomanjkljivosti.

117. Kadar pristojni organi sumijo, da je neizvajanje učinkovitih sistemov in kontrol morda namerno, bi morali razmisliti o odločnejšem nadaljnjem ukrepanju, ki bi zagotovilo, da subjekt ocenjevanja takoj preneha s takim ravnanjem. V takih okoliščinah bi morali pristojni organi sodelovati z bonitetnimi nadzorniki in si z njimi izmenjevati informacije o pomanjkljivostih subjekta ocenjevanja.

118. Pristojni organi bi morali formalizirati svoj postopek nadaljnjih nadzorniških ukrepov in ga opredeliti v nadzorniškem priročniku, pri čemer bi morali omogočiti dovolj prožnosti za nadzorniško presojo. Določiti bi morali časovni raspored in opis konkretnih nadaljnjih nadzorniških aktivnosti in ukrepov, ki jih mora sprejeti subjekt ocenjevanja za odpravo vseh kršitev ali pomanjkljivosti.

---

²² [Smernice organa EBA o sodelovanju in izmenjavi informacij med bonitetnimi nadzorniki, nadzorniki za PPDFT in finančnoobveščevalnimi enotami v skladu s členom 117\(6\) Direktive 2013/36/EU](#), december 2021.

119. Kadar pristojni organi ugotovijo, da subjekti ocenjevanja niso učinkovito izvajali politik in postopkov na ravni skupine v vseh delih skupine v skladu s členom 45(1) Direktive (EU) 2015/849 ter da njihovi sistemi in kontrole niso dovolj zanesljivi za zmanjšanje tveganja, ki mu je skupina izpostavljena v različnih jurisdikcijah, bi morali sprejeti potrebne ukrepe za zagotovitev, da:

- a) so subjekti ocenjevanja vzpostavili načrt za odpravo pomanjkljivosti na ravni skupine, v katerem je opredeljeno, kako bodo odpravili ugotovljene pomanjkljivosti v različnih jurisdikcijah;
- b) začnejo takoj sodelovati z drugimi pristojnimi organi, ki so vključeni v nadzor subjektov v skupini, bodisi prek kolegijev za PPFFT bodisi prek drugih mehanizmov sodelovanja, s čimer zagotovijo, da so seznanjeni s temi pomanjkljivostmi, in
- c) sodelujejo z drugimi pristojnimi organi in potencialno bonitetnimi nadzorniki, da bi se po potrebi odločili o najprimernejših nadaljnjih ukrepih na ravni skupine ali posameznega subjekta. Tako nadaljnje ukrepanje lahko med drugimi nadzorniškimi orodji vključuje skupni inšpekcijski pregled na kraju samem ali skupni pristop različnih pristojnih organov.

120. Čeprav je postopek nadaljnjih nadzorniških ukrepov ločen od postopka sankcioniranja, se postopka medsebojno ne izključujeta in bi se morala dopolnjevati. Zato bi morali pristojni organi ne glede na sankcije, ki bodo naložene subjektu ocenjevanja, pozorno spremljati, da bi zagotovili, da so kršitve in pomanjkljivosti ustrezno odpravljene.

121. Ne glede na določbe v teh smernicah bi morali pristojni organi Evropskemu bančnemu organu poročati o vseh pomembnih pomanjkljivostih v skladu z osnutki regulativnih tehničnih standardov iz člena 9a Uredbe (EU) št. 1093/2010.

4.4.9 Povratne informacije za sektor

a. Povratne informacije o ocenah tveganja

122. Pristojni organi bi morali subjektom ocenjevanja zagotoviti povratne informacije o rezultatih sektorske ocene tveganja. Razkriti bi morali vsaj:

- a) ključna tveganja, ki so jih opredelili v vsakem sektorju in podsektorju;
- b) svojo oceno teh tveganj in
- c) vse druge informacije, na podlagi katerih lahko subjekti ocenjevanja bolje razumejo tveganja ter izboljšajo svoje ocene tveganja za celotno podjetje in posamične ocene tveganja.

123. Kadar se pristojni organi odločijo, da subjektom ocenjevanja zagotovijo redigirano različico svoje sektorske ali podsektorske ocene tveganja, bi morali zagotoviti, da ta vsebuje zadostne in smiselne informacije, da bi subjektom ocenjevanja omogočili uporabo teh informacij pri pripravi lastnih ocen tveganja.

b. Smernice za sektor

124. Pristojni organi bi morali subjektom ocenjevanja izdati potrebne smernice, v katerih pojasnijo, kako naj subjekti ocenjevanja v praksi izvajajo pristop na podlagi tveganja, in kaj naj storijo, da bodo izpolnjevali svoje obveznosti glede PPDF. Kot podlago za svoje smernice bi morali uporabiti ustrezne smernice, ki so jih objavili evropski nadzorni organi, in jih dopolniti s posebnimi značilnostmi na nacionalni ravni.

125. Pristojni organi bi morali oceniti tudi potrebo po nadaljnjih smernicah v sektorju. Pristojni organi bi morali oceniti raven znanja in strokovnih izkušenj na področju PPDF v svojem sektorju na podlagi ponavljajočih se težav, nastajajočih tveganj ali drugih pomislekov, ki izhajajo iz analize informacij, zbranih za oceno tveganja, ugotovitev inšpekcijskih pregledov, vključno s tematskimi pregledi, in drugih oblik sodelovanja s sektorjem, vključno s trgovinskimi združenji. Nekateri kazalniki, iz katerih je lahko razvidno, da so morda potrebna nadaljnja navodila, med drugim vključujejo:

- a) ponavljajoče se neizpolnjevanje nekaterih obveznosti glede PPDF s strani subjektov ocenjevanja;
- b) nedavne spremembe zakonodajnega okvira na nacionalni ravni ali ravni EU, ki bi lahko vplivale na sposobnost subjektov ocenjevanja, da izpolnjujejo svoje obveznosti glede PPDF;
- c) dokaze o zmanjševanju tveganj v nekaterih sektorjih ali subjektih ocenjevanja ali dokaze, da se subjekti ocenjevanja tveganjem izogibajo, namesto da bi jih učinkovito upravljali;
- d) ponavljajoča se vprašanja, naslovljena na pristojne organe, ali zahteve po smernicah o določenem vidiku okvira za PPDF;
- e) pojav novih tveganj in tipologij PD/FT.

126. Pristojni organi bi morali oceniti, ali so smernice morda potrebne za sektor kot celoto ali posebej za specifičen podsektor ali pa bi morale pokrivati specifično temo. Zagotoviti bi morali, da so njihove smernice jasne in nedvoumne ter da:

- a) olajšujejo in podpirajo učinkovit pristop na podlagi tveganja, ki ga izvajajo subjekti ocenjevanja;
- b) niti neposredno niti posredno ne spodbujajo ali dopuščajo vsesplošnega zmanjševanja tveganj za celotne kategorije strank v skladu s smernicami organa EBA o dejavnih tveganja PD/FT ter zlasti smernicami v oddelkih 4.9, 4.10 in 4.11²³.

127. Pristojni organi bi morali pri pripravi nadzorniških smernic razmisliti o sodelovanju s subjekti ocenjevanja in drugimi ustreznimi deležniki ter opredeliti najučinkovitejši način za te javne predstavitve in razprave. Sodelovanje lahko med drugim vključuje postopek javnega posvetovanja, sodelovanje s trgovinskimi združenji, finančnoobveščevalnimi enotami, organi

²³ Smernice organa EBA na podlagi člena 17 in člena 18(4) Direktive (EU) 2015/849 o poenostavljenem in okrepljenem skrbnem preverjanju strank ter dejavnih, ki bi jih kreditne in finančne institucije morale upoštevati pri oceni tveganja pranja denarja in financiranja terorizma, povezanega s posameznimi poslovnimi odnosi in občasnimi transakcijami (smernice o dejavnih tveganja PD/FT), [EBA/GL/2021/02](#).

kazenskega pregona, drugimi pristojnimi organi ali vladnimi agencijami ali sodelovanje v posvetovalnih forumih. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da je v javne predstavitve in razprave vključen zadosten delež deležnikov, na katere bodo smernice vplivale, in da se deležnikom omogoči dovolj časa, da sporočijo svoja stališča.

128. Pristojni organi bi morali redno ocenjevati ustreznost svojih obstoječih smernic za sektor. Tako oceno bi bilo treba izvajati redno ali *ad hoc*, pobuda zanjo pa so lahko nekateri dogodki, vključno s spremembami nacionalne ali evropske zakonodaje ali spremembami nacionalne ali nadnacionalne ocene tveganja, ali pa temelji na povratnih informacijah sektorja. Kadar pristojni organi ugotovijo, da veljavne smernice niso več posodobljene ali ustrezne, bi morali sektorju brez nepotrebnega odlašanja sporočiti potrebne spremembe.

c. Komuniciranje s sektorjem

129. Pristojni organi bi morali vzpostaviti in uporabljati komunikacijsko strategijo, s katero bi zagotovili, da bo njihovo komuniciranje s subjekti ocenjevanja še naprej osredotočeno na izboljšanje skladnosti z obveznostmi glede PPFT v sektorju ali nekaterih podsektorjih, ter zagotovili najučinkovitejšo uporabo virov pristojnih organov. Kot del svoje komunikacijske strategije bi morali določiti, kako bodo komunicirali z deležniki, tudi pri sporočanju rezultatov svoje ocene tveganja in ustreznih smernic sektorju.

130. Pristojni organi bi morali opredeliti najprimernejša in najučinkovitejša komunikacijska orodja, ki so jim na voljo in ki jim omogočajo, da zadevnim deležnikom jasno in konstruktivno sporočajo regulativna pričakovanja. Ta orodja lahko med drugim vključujejo:

- a) hkratno komuniciranje z vsemi subjekti ocenjevanja, ki lahko vključuje objavo na spletnem mestu pristojnega organa ali prek drugih spletnih kanalov;
- b) komuniciranje z omejeno skupino deležnikov, ki lahko vključuje udeležbo pristojnega organa na raznih konferencah ali usposabljanjih ali javno predstavitev za trgovinska in strokovna združenja ter razpravo z njimi;
- c) obveščanje z dopisi ali okrožnicami, ki so lahko naslovljene na celoten sektor ali ustrezne skupine deležnikov, ali
- d) neposredno komuniciranje s subjekti ocenjevanja na dvostranski ali večstranski podlagi, vključno z javnimi posvetovanji. Kadar pristojni organ komunicira dvostransko, bi moral upoštevati pomen tega komuniciranja za širšo skupino deležnikov, kar lahko kaže, da bi bilo morda ustrežnejše drugo komunikacijsko orodje.

131. Pri odločanju o najprimernejših orodjih za komuniciranje bi morali pristojni organi upoštevati vsaj:

- a) ciljno občinstvo komuniciranja, ki lahko vpliva na razčlenjenost komuniciranja;
- b) pomen specifične teme za določeno skupino deležnikov, sektor ali trg kot celoto;

- c) čas in nujnost sporočila, s čimer se zagotovi, da so zahtevane informacije pravočasno na voljo subjektom ocenjevanja, in
- d) vrsto informacij, ki se sporočajo.

4.4.10 Usposabljanje osebja pristojnega organa

132. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da ima osebje z neposrednimi ali posrednimi odgovornostmi za PPFTF ustrezno znanje in razumevanje veljavnega pravnega in regulativnega okvira za PPFTF ter da je ustrezno kvalificirano in usposobljeno za izvajanje preiščljene nadzorniške presoje.

133. Pristojni organi bi morali razviti program usposabljanja, ki bi ga bilo treba prilagoditi potrebam posameznih funkcij v pristojnem organu, njihovim delovnim nalogam ter delovni dobi in izkušnjam osebja. Ta program usposabljanja bi bilo treba redno posodabljati in pregledovati. Pristojni organi bi morali po potrebi spremljati raven usposabljanja, ki ga opravijo posamezni člani osebja ali celotne skupine.

134. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da je njihovo nadzorno osebje usposobljeno za praktično uporabo modela nadzora na podlagi tveganja na področju PPFTF, ki ga uporabljajo pristojni organi, tako da lahko nadzorniki učinkovito in dosledno izvajajo nadzor na področju PPFTF na podlagi tveganja. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da se rezultati ocen tveganja PD/FT na ravni celotnega sektorja in posamičnih ocen tveganja PD/FT sporočijo vsem ustreznim članom osebja v pristojnem organu, vključno s člani osebja, ki niso neposredno vključeni v nadzor na področju PPFTF na podlagi tveganja. Med drugim bi morali zagotoviti, da lahko nadzorniki:

- a) razumejo potrebo po prožnosti, kadar se stališča subjektov ocenjevanja o tveganjih in kontrolah razlikujejo od stališč pristojnih organov o teh tveganjih, in upoštevajo argumente, ki jih predložijo subjekti ocenjevanja;
- b) ocenijo kakovost ocene tveganja, ki jo opravijo subjekti ocenjevanja;
- c) ocenijo ustreznost, sorazmernost in učinkovitost politik in postopkov subjekta ocenjevanja za PPFTF ter njegove širše ureditve upravljanja in notranje kontrole glede na lastno oceno tveganja subjekta ocenjevanja;
- d) razumejo različne produkte, storitve in finančne instrumente ter tveganja, ki so jim izpostavljeni;
- e) razumejo nadzorniški okvir pristojnih organov, vključno s strategijo nadzora in načrtom nadzorniških aktivnosti glede PPFTF, ter
- f) razumejo različna nadzorniška orodja, ki jih uporabljajo pristojni organi, in prakse, ki jih ti uvedejo, ter kako so ta orodja in prakse pomembni za naloge, ki jih opravlja član osebja, kot je uporaba različnih nadzorniških orodij v praksi, in da razumejo tudi, kako pomembno je sodelovanje z drugimi deležniki.

135. Usposabljanje bi moralo biti prilagojeno odgovornostim ustreznega osebja in višjega vodstva za PPFT ter lahko vključuje notranje in zunanje tečaje usposabljanja in konference, tečaje e-učenja, biltene, razprave o študijah primerov, zaposlovanje, povratne informacije o opravljenih nalogah in druge oblike učenja skozi prakso. Pristojni organi imajo lahko koristi tudi od izmenjave znanja med pristojnimi organi ter z drugimi ustreznimi domačimi in tujimi organi, kot so bonitetni nadzorniki, finančnoobveščevalne enote, ustreznimi organi EU in nadzorniki za PPFT iz drugih držav.

136. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da se ustrezno usposabljanje izvaja pravočasno, zlasti za nove člane osebja in v primeru večjih sprememb v okviru nadzora PPFT. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da je strokovno znanje osebja o PPFT posodobljeno in ustrezno ter da po potrebi vključuje ozaveščenost o nastajajočih tveganjih.

4.5 Korak 4: Spremljanje in posodabljanje modela nadzora na podlagi tveganja

4.5.1 Pregledovanje ocene tveganja ter strategije nadzora in načrtov nadzorniških aktivnosti (koraki 1, 2 in 3)

137. Nadzor na podlagi tveganja ni enkratna naloga, temveč je nenehen in ciklični proces. Zato bi morali pristojni organi redno ali *ad hoc* pregledovati informacije, na katerih temelji njihova ocena tveganja, in jih po potrebi posodobiti.

138. Pristojni organi bi morali v okviru cikličnega procesa redno pregledovati in posodabljati svoje sektorske in posamične ocene tveganja subjektov ocenjevanja, in sicer v sklopu rednih ali *ad hoc* pregledov.

139. Po potrebi bi bilo treba posodobiti tudi strategijo nadzora in načrte nadzorniških aktivnosti, in sicer z uvedbo rednih pregledov ali kot odziv na zunanje dogodke. V strategiji nadzora in načrtih nadzorniških aktivnosti bi bilo treba upoštevati tudi ustrezne spremembe ocen tveganja, zlasti kadar so bila ugotovljena nastajajoča tveganja. Pristojni organi bi morali v skladu z rezultati teh pregledov in posodobitev ustrezno spremeniti nadzor na podlagi tveganja.

a. Redni pregledi

140. Pristojni organi bi morali redno pregledovati svoje posamične in sektorske ocene tveganja, s čimer bi zagotovili, da so posodobljene in ustrezne. Pri tem je pomembno, da preverijo, ali so osnovne predpostavke, na katerih temelji ocena tveganja, še vedno aktualne, vključno s predpostavkami, povezanimi z različnimi ravni tveganj, ki jih predstavljajo zadevni sektorji in subjekti ocenjevanja, ali razumevanjem učinkovitosti, povezane z nekim nadzorniškimi orodjem.

141. Časovni razpored vsakega pregleda bi moral biti usklajen s strategijo nadzora in sorazmeren s tveganjem PD/FT, povezanim s sektorjem in subjektom ocenjevanja. V zvezi s sektorji in subjekti ocenjevanja, ki so izpostavljeni pomembnim ali zelo pomembnim tveganjem PD/FT, ali tistimi,

katerih dejavnosti zajemajo pogoste spremembe in delujejo v hitro spreminjajočem se okolju, bi bilo treba preglede izvajati pogosteje.

b. *Ad hoc* pregledi

142. *Ad hoc* pregledi dejavnikov tveganja, ocene tveganja ter po potrebi strategije nadzora in načrtov nadzorniških aktivnosti bi morali biti izvedeni po pomembnih spremembah, ki vplivajo na profil tveganja subjekta ocenjevanja, vključno z:

- a) nastajajočimi tveganji PD/FT;
- b) ugotovitvami nadzora na kraju samem in na daljavo ter morebitnim nadaljnjim spremljanjem korektivnih ali popravnih ukrepov, ki jih je sprejel subjekt ocenjevanja;
- c) spremembami ali novimi informacijami, ki se pojavijo v zvezi z lastniki kvalificiranih deležev, člani upravnega odbora ali nosilci ključnih funkcij ali organizacijo subjekta ocenjevanja;
- d) spremembami nadnacionalne ocene tveganja, ki jo izvede Evropska komisija in je objavljena v skladu s členom 6(1) Direktive (EU) 2015/849, nacionalne ocene tveganja ali nadzorniške ocene tveganja, pripravljene v skladu s temi smernicami;
- e) novimi vrstami podjetij, ki vstopajo v sektor ali podsektor;
- f) nenadnimi spremembami v sektorju ali podsektorju, vključno s spremembami baze strank, ponujenih storitev in produktov, distribucijskih poti ali izpostavljenosti določenim geografskim območjem;
- g) novimi informacijami, ki kažejo, da se je izpostavljenost tveganju PD/FT v zvezi s specifičnim subjektom ocenjevanja ali sektorjem povečala;
- h) drugimi situacijami, v katerih pristojni organ utemeljeno domneva, da informacije, na katerih je utemeljil svojo oceno tveganja, niso več pomembne ali imajo znatne pomanjkljivosti.

143. Pristojni organi bi morali proučiti še, ali bi lahko spremembe, ki vplivajo na posamezen subjekt ocenjevanja, vplivale na druge subjekte ocenjevanja, pregledati pa bi morali tudi oceno tveganja tistih subjektov ocenjevanja, na katere sprememba znatno vpliva.

144. Če so se zaradi spremenjene ocene tveganja spremenile kategorije ali ocene tveganja, bi morali pristojni organi zagotoviti, da se ustrezno posodobijo njihovi notranji sistemi in nadzorniški priročnik.

4.5.2 Pregledovanje modela nadzora na podlagi tveganja na področju PPDT

145. Pristojni organi bi se morali prepričati, da so njihovi notranji procesi in postopki, vključno z metodologijo ocenjevanja tveganja PD/FT, posodobljeni ter da se uporabljajo dosledno in učinkovito. Po potrebi bi morali metodologijo nemudoma pregledati in jo posodobiti.

146. Če se pri pregledu ugotovijo težave z modelom nadzora na podlagi tveganja na področju PPDFT, bi morali pristojni organi sprejeti ukrepe za njihovo odpravo. Vendar bi se morali pristojni organi vzdržati ponavljajočih se sprememb modela nadzora na podlagi tveganja v kratkih časovnih presledkih, da bi olajšali primerjave v daljšem časovnem obdobju.

147. Kadar pristojni organi za izvedbo ocene tveganja uporabljajo avtomatizirane sisteme točkovanja, bi morali pregledati primere, v katerih je bila avtomatizirana ocena spremenjena na podlagi strokovne presoje, ki je pokazala, da dodeljena ocena ne odraža natančno profila tveganja subjekta ocenjevanja. V takih primerih bi morali pristojni organi proučiti, ali obseg in pogostost takih sprememb morda ne kažeta na napako v metodologiji ocenjevanja tveganja. Če se ugotovi napaka, bi morali pristojni organi sprejeti potrebne ukrepe za njeno odpravo.

a. Redni pregledi

148. Pristojni organi bi morali redno pregledovati, ali njihov model nadzora na podlagi tveganja na področju PPDFT zagotavlja pričakovane rezultate in zlasti, ali raven nadzorniških virov ostaja sorazmerna z ugotovljenimi tveganji PD/FT. Pri pregledovanju in ocenjevanju ustreznosti in učinkovitosti svojega modela nadzora na podlagi tveganja na področju PPDFT bi morali uporabljati različna orodja, ki so jim na voljo. Ta orodja med drugim vključujejo:

- a) strokovno znanje;
- b) vprašalnike za samoocenjevanje;
- c) vzorčno testiranje nadzorniških ukrepov in aktivnosti;
- d) nove informacije, kot so poročila in povratne informacije drugih pristojnih organov ali ustreznih organov za PPDFT;
- e) povratne informacije finančnoobveščevalnih enot, organov kazenskega pregona in drugih nacionalnih agencij ali
- f) publikacije ustreznih evropskih ali mednarodnih organizacij.

149. Pristojni organi bi se morali poleg tega seznaniti s primeri mednarodne dobre prakse in razmisliti o sodelovanju v ustreznih mednarodnih in evropskih forumih, kadar je to mogoče.

150. Merjenje vpliva nadzora na področju PPDFT na raven skladnosti in učinkovitosti kontrol subjektov ocenjevanja na področju PPDFT lahko pristojnim organom pomaga tudi pri ocenjevanju učinkovitosti njihovega modela nadzora na podlagi tveganja na področju PPDFT.

b. Ad hoc pregledi

151. Pristojni organi bi morali poleg pregledov v določenih časovnih presledkih pregledati, posodobiti ali spremeniti tudi svoj model nadzora na podlagi tveganja na področju PPDFT, če je pojavi dvom o njegovi ustreznosti ali učinkovitosti zaradi dogodkov, kot so:

- a) zunanje ocene modela, vključno s tistimi, ki jih opravi skupina FATF ali odbor Moneyval, ali zunanje revizije;
- b) notranje ocene modela, vključno z notranjo analizo vrzeli, poročila o notranji reviziji, preskusi zagotavljanja kakovosti in pregledi pridobljenih izkušenj;
- c) pomembne spremembe zakonodajnega ali regulativnega okolja PPDFT;
- d) objava ustreznih mednarodnih smernic in
- e) pojav ali opredelitev novih dejavnikov tveganja.

4.5.3 Organizacijski in postopkovni vidiki postopka pregleda

152. Pristojni organi bi morali vzpostaviti objektivni postopek pregleda svojega modela nadzora na podlagi tveganja, ki temelji na jasnih in preglednih notranjih postopkih. Taki postopki bi morali določati vsaj:

- a) kdaj je potrebna revizija ali kateri dogodki bi sprožili pregled;
- b) kakšen je obseg revizije ali kako se določi in
- c) kdo v pristojnem organu je odgovoren za postopek revizije. Pristojni organi bi morali proučiti, ali bi morala biti skupina ali oseba v pristojnem organu, ki je bila odgovorna za vzpostavitev modela nadzora na podlagi tveganja, odgovorna tudi za pregled modela ali pa bi morala biti zanj odgovorna druga oseba ali skupina, na primer skupine pristojnega organa za notranje zagotavljanje kakovosti, notranjo revizijo ali upravljanje tveganja.

153. Poleg postopka notranjega pregleda bi morali pristojni organi proučiti, ali je treba najeti zunanje strokovnjake, da bi pridobili objektivno oceno svojega modela nadzora na podlagi tveganja, ali zagotoviti uskladitev na nacionalni ravni z modeli, ki jih uporabljajo drugi pristojni organi.

4.5.4 Vodenje evidenc

154. Pristojni organi bi morali ustrezno dokumentirati model nadzora na podlagi tveganja na področju PPDFT, njegovo izvajanje in naknadne preglede zaradi institucionalnega (nadzornega) spomina ter da bi tako zagotovili evidenco rezultatov in odločitev ter njihove utemeljitve, da se zagotovita skladnost in doslednost ukrepov pristojnih organov v zvezi s subjekti ocenjevanja.

4.5.5 Odgovornost

155. Višje vodstvo pristojnih organov bi moralo ustrezno razumeti tveganja PD/FT v nadzorovanem sektorju in podsektorjih ter biti redno obveščeno o nadzorniških ukrepih za PPDFT in njihovih rezultatih. Tako bi lahko presojalo o splošni učinkovitosti ukrepov, ki so jih izvedli subjekti ocenjevanja, da bi se zmanjšala tveganja, in, kjer je to primerno, tudi o potrebi po pregledu intenzivnosti in pogostosti nadzora ter dodelitvi nadzorniških virov.

156. Višje vodstvo pristojnih organov bi moralo zagotoviti, da je vzpostavljena ustrezna ureditev upravljanja za odobritev strategije nadzora na ravni višjega vodstva in morebitnih poznejših sprememb ter za spremljanje napredka pri izvajanju strategije nadzora PPFT v okviru pristojnega organa. Zlasti bi moralo zagotoviti, da ima pristojni organ dovolj virov za izvajanje strategije, vključno s strokovnjaki za PPFT, pravnimi strokovnjaki, strokovnjaki za politike in strokovnjaki za upravljanje tveganja, ter da so njegovi nadzorni cilji, določeni v strategiji, v celoti izpolnjeni.

Priloga

Pretvorba kategorij tveganja

Scenarij 1: Če pristojni organi subjekte ocenjevanja in sektorje razvrščajo v tri kategorije tveganja, bi morali uporabiti pristop iz preglednice 1, kadar se od njih zahteva, da kategorije tveganja pretvorijo v štiri kategorije, kot je predlagano v teh smernicah.

<i>Kategorije tveganja pristojnega organa</i>	<i>Kategorije tveganja, predlagane v teh smernicah</i>
<i>Majhno tveganje</i> →	Manj pomembno tveganje
<i>Srednje tveganje</i> →	Zmerno pomembno tveganje
<i>Veliko tveganje</i> →	Zelo pomembno tveganje

Scenarij 2: Če pristojni organi subjekte ocenjevanja in sektorje razvrščajo v pet kategorij tveganja, bi morali uporabiti pristop iz preglednice 2, kadar se od njih zahteva, da kategorije tveganja pretvorijo v štiri kategorije, kot je predlagano v teh smernicah.

<i>Kategorije tveganja pristojnega organa</i>	<i>Kategorije tveganja, predlagane v teh smernicah</i>
<i>Majhno tveganje</i> →	Manj pomembno tveganje
<i>Srednje do majhno tveganje</i> →	Manj pomembno tveganje
<i>Srednje do veliko tveganje</i> →	Zmerno pomembno tveganje
<i>Veliko tveganje</i> →	Pomembno tveganje
<i>Ultra/zelo veliko tveganje</i> →	Zelo pomembno tveganje